

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 5 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kesektől fogadhatók el.
 Készlet nem adtatna vissza.
 Egyéj szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden garandósor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DÍJ
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Asonfelül bélyeg 50 kr.
 Kiemelt díjazású a körrel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden 10 centiméter után 5 kr számítottatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A szolidaritás.

Valahányszor sulyos csapások alatt szenvedő embertársaink segítségért esdő szavai megmozgatják a társadalom ezreinek szívét, magasabb lángra gyulad a bensőnkben égő mécses, mely egy szép, egy szebb jövő képét világítja meg. Mert kiolthatatlanul él bennünk a tudat, hogy az az aranykor, az „aurea aetas”, melyről a klasszikus költők és bölcselek oly lelkesedéssel szóltak, nem hátunk mögött van, hanem még előttünk áll, bár még a távolabb jövőben fogjuk csak elérhetni.

Lehetnek bölcsekedők, kiket tudásuk arra a meggyőződésre visz, hogy kételkedve gondolnak az egyéni élet örök fenmaradásában. Ki akarna türelmetlen haraggal kikelni ezek ellen, kik ép oly megnyugvással fogadják el komoly gondolkodásuk ezen eredményét, mint a mily bizonyossággal reméljük mi az örökkévalóság gyönyörű képzetének igazságát?

Ámde fajunknak, az emberiség marandóságának hitét sohasem szabad elveszni engednünk lelkünkben, ennek élnie kell minden ellenkező tünetek áramlása dacára és egész valónkkal kell ez eszményen csüngnünk.

Az élet csak fejlődés mellett lehetséges. Társadalmi intézményeink mind magukban hordják a kifejlődést előmozdító csirákat s a szerint mérlegelendő értékük, hogy mennyire képesek e magasztos célt szolgálni. De nemcsak intézményeink: nevelésünk, eszméink is csak akkor birhatnak kellő értékkel, ha felébresztik bennünk ez emberi közösség tudatát. Azért vegye mindenki a „mindenki mindenki ellen” kegyetlen makszimája helyett, a szent, céljainknak megfelelő szigorú parancsolatot, hogy „mindenki mindenkiért!” Mert ez az igazi, ez a valóságos emberi elv.

TÁRKA.

Egy nyul története.

(Vadásztárka a „Zemplén” számára.)

I.

Derült márciusi reggelen tett le a gólya egy szépen bokrosodó buzatáblára egy nagy göröngy és egy kis magról kelt akácokrocska közé. Az akácnak mult őszzel lehullott levelei voltak párnám és paplanom.

Nemsokára aztán valami pirosság terült el a szürkés égbolton, bibor tűzben ragyogó nagy fényes képű golyóbis tünt fel a föld peremén. Láttára a szürkéség eloszlott; fölöttem kék, körülöttem zöld lett minden; hangos lett az előbb néma természet, a magasba szálló pacsirta édeskedves dalával köszönté a hajnalt, a bokrok tája megelevenedett, madár csicsérgéssel lett hangos a tájék, ezermillio bogár ébredett fel, nyüzsgöve futva élénkíté meg körültem a mezőt.

Az a fényes ábrázat pedig mintha meglehet volna szerteszét, olyan jótevőleg hatott reám, ragyogó sugarai mihamar megszártották ködmönkémet és én összegömbölyödve, nyitott szemmel ugyan, pompás álomba merültem.

Mintha két fakanalat vernének össze, olyan zajra ébredtem. Édes szülém fülével kerepelt föl

Tény, hogy e remények még nagyon halványak. Korunk a folytonos küzdelem képét tárja szemünk elé, ez ellentétek minden téren még növekvőben vannak, nem csupán egyesek között, hanem nagy társadalmak és nemzetek elkeseredett viaskodásban élnek és a végső harcra tartják fenn éles fegyvereiket.

Hiszzen, eltekintve a politikai kérdésektől erősebben készül a proletárok millióinak egységes serege, mely annál hevesebb, mert életéért, kenyereért küzd. Nem terület és becsvágy mozgatják erőit, hanem az éhség, és nyomor.

Igen, a látszat eszményük ellen szól, óriási tömegek ellentmondnak a közösség fogalmának. De mit tesz a tömeg, mit az idő az eszmék világában? Csak a mag legyen elvetve, a századok életre fogják hozni. És azt megtette a Teremtő, midőn szivünkbe ültette a vágyat az emberekért élni, midőn örömeink legnagyobbjává ama érzetet tette, mely lelkünket elfogja, ha másokon segítünk. Nézzétek csak ha segítő kezeitekkel letörülni segítettétek a nyomorultak könnyeit, nem csupán azok szemeiben fogjátok a hála jeleit látni, a ti, igen a ti sziveitekben is ébredni fog valami kimondhatatlan boldogító érzés és mindketten egyforma kedélyvel fogjátok elismerni, hogy Isten egymásért alkotta az embereket.

Csak erőszakkal ne fojtsa el senki ez érzést magában és gyermekeiben és a jövő valóságában nem fog kételkedni senki sem.

Mi szolidárisak vagyunk mindenkivel, ki Isten képmására lett teremtvé; mi segítő szívvvel fordulunk azokhoz, kik szenvednek, dacára annak, hogy a természet a mi sorsunkra tette őket méltóvá. Ma mi segítjük őket, holnap talán ők bennünket. Ma a Kárpátokaljára, *Arva* felől hangzik a vészkiáltás. Idegenek, távoliak, más nemzetségek — ki lesz oly vakmerő ezeket mérlegelni? —

édes álmaimból. Nagyokat nyeltem az általa hozott jóféle reggeli eledelből; azután újra egyedül maradtam; mert a mámi tölem 100—200 lépésnyire elhelyezett két kis testvéremhez szaladt — egy szóra.

Ez volt az én világba lépésem első hajnala; így ismertem meg először a kék eget, az arany-sugaros napot, az égnek legszebb kékségben tündöklő sátorát és a harmatcseppel fénylő zöld mezőt. Így tudtam meg, hogy nyul vagyok és jó nekem itt lenni.

Oh, drága, kedves, régi jó idők. Anyám asszony ugyan nem sokat dédelgette, de 8-9 napig rendszeren meglátogatott, megetetett, megitatott megtörülgetett két első lábával, aztán nyargalt a másik dülőben fekvő két testvéremhez, kiket én soha sem láttam; mert az egyiket elvitte az a rozs, gonosz kánya-madár; a másikat pedig az a fránya apánk pofozta dühében agyon egyszer, amikor édesanyánkra megharagudott: mert az többet foglalkozott velünk, mint ővele. Hja! nagyon szerelmes népség ám a nyul nemzetiség.

Én magam is majd furcsán jártam.

Hát egyszer zajt hallok, lábdobogást, ismeretlen hangokat, melyeknek értelmét felfogni nem voltam képes.

— Szuh, szuh, alló, forwärts, forwärts!

— Uram, teremtem, mit jelenthet ez? Anyám azt mondotta, hogy mi magyarok vagyunk, sőt hogy mi vagyunk az újabb magyar nemzetség egy részének a fundamentoma; ilyen magyar sza-

Segítsük őket; a társadalom szeretetének megnyilatkozása csak ragyogóbban fogja mutatni, hogy át vagyunk hatva az emberi közösség szent tudatától.*)

Mikrosz.

Vármegyei ügyek.

A vármegyei főjegyző székeért napról-napra élénkebben nyilatkozó mozgalom indult meg; amin nem is lehet csodálkozni, mert a vármegye rendszerinti főjegyzőjében az emberek egyszersmind a vármegye præsuntiv kormányzóját, minden körülmények között pedig a vármegye alispánjának törvényszerint való helyettesét is szokták tekinteni. A választás iránt való érdeklődésnek szokatlan élénkségét még magyarázza az a körülmény is, hogy Zemplénvármegyében igazi főjegyző-választás 24 év óta nem volt. — Eddig két jelölt bontott zászlót: *Dokus Gyula*, a s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírája, ki mellett huszonkét éves szolgálati érdem harcol — és *Horváth József*, az ez időszert helyettesített főjegyző, aki, mint arvaszéki úlnök, kilenc év előtt lépett be a tisztikarba, s később, *Fűsz Kálmán* elhunytával, az I. aljegyzői állást foglalta el. Azt hisszük, a főjegyző-jelöltek száma nem is fog többre szaporodni, mit abból következtetünk, hogy amint *Dokus Gyula* fellépésének híre ment, a fáma minden további tervelgetéseivel elhallgatott. Mi természetesebb azonban mint az, hogy a főjegyzői székek betöltésével a további kombinációknak egész láncolata jött kapcsolatba. E kombinációkról most, mikor a főkérdés még maga is vajadásban van, szólanunk korai dolognak tartjuk. Irányadó körökben ugyan vannak meggyőződve, hogy az ujhelyi járásnak esetleg megüresedő főszolgabírói székét valamely vidéki főszolgabíró beválasztásával lehet kellően betölteni. Ez a hír kellemesen érintette a szolgabírákat, kik közül többen reménykednek avánszma után. Hogy lesz — mint lesz; auguroskodni nem akarunk; majd eldönti május nagygyűlésünkön ezt a kérdést is a vármegye közakarata.

*) Az Arva-vármegyei inségesekért már nálunk is megdobbant a társadalomnak emberszerető szíve. S.-A.-Ujhelyben a hölgyek, a jótékonyosság anyjai, buzgólkodnak a könyörület adományok kéregetésében. Hiszünk és valljuk, hogy a vidék követni fogja S.-A.-Ujhely jó példáját. Adjatok — úgy mond az Irás — és adatni fog nektek! *Szerk.*

vakat nem hallottam még soha. Talán bizony valaki abból a nemzetségből közeledik, akiről édesanyám azt mondta, hogy fiam annak ne higgy, mert hiában az mindig h... t... .

Csakugyan furcsa jószág közeledett felém; már ez valósággal nem lehetett magyar. Fehér, barnás, tarka, négylábu jószág, hosszú farkát egyenesen tartva megállott előttem, két nagy fényes szemét rám meresztve, egyik első lábát kissé fel emelte és úgy maradt előttem mozdulatlanul. Mintha meg lettem volna igézve, mintha lebilincsel volna tekintetével, úgy maradtam fekvé. Négy két lábu állat, a kiknek csak a fején volt imitt-amott egy kis haj, közeledett most felém, egymástól 50—60 lépésnyire jöttek egy sorban, folyton szerte-szét tekintgetve, előttük szaladgált több négylábu társuk.

Amint az én strázsámat az egyik két lábu meglátta, egy ismeretlen szót kiáltott és én előlem eltűnt a világ, el lettem temetve elevenen az előttem állott fenevad torkába.

Ime, milyen kicsiny voltam és már éreznem kellett, hogy milyen a nyulnál a fogfájás.

Mire újból megpillantottam a napot, egy két lábu teremtes tartott kezei között. Ez egy ember volt, amaz pedig kutya, mindkettő halálos ellenségünk nekünk szegény nyulaknak.

Az emberek és kutyák körém sereglettek, megbámultak, aztán nagy tanácsot tartottak, hogy mi történjék velem; végre hosszas tanácskozás után a kutyákat elvezették és engem letettek egy repceföldre.

A kir. földmívelésügyi miniszter, főispán öméltóságának sürgönybeli előterjesztése következtében, Paksy József vízellátási kir. felügyelőt Tóke Terebesre rendelte, hogy a Tapoly-Ondavától árrivvel fenyegetett vidék védelmének intézését szakértelmével támogassa. A kir. felügyelő f. hó 18-án kiküldetése helyére már meg is érkezett.

Az ideai fősorozás vármegyénk 5 járásában már véget ért; még pedig a következő eredményekkel: 1. a szinai járásban besoroztak 77 ujoncot, vagyis a felhívottaknak 90%-át; 2. a bodrogközi járásban 98-at, vagyis 90%-ot; 3. a homonnai járásban 68-at, vagyis 70%-ot; 4. a s.-a.-ujhelyi járásban 67-et, vagyis 70%-ot; 5. a sztrókai járásban 23-at, vagyis 60%-ot. — Távolmaradt a szinai járásban: 823-ból 275, vagyis 33%; — a bodrogközi járásban: 1077-ből 266, vagyis 25%; — a homonnai járásban: 981-ből 459, vagyis 47%; — a s.-a.-ujhelyi járásban: 917-ből 283, vagyis 30%; — a sztrókai járásban: 520-ból 276, vagyis 52%. — Ezek a számok elszomorítóan illusztrálják azt a beteges állapotot, aminek előidézésében, azt hisszük, fő része van a fennen magasztalni szeretett Amerikának!

Hírek a nagyvilágból.

Kossuth Lajos, Turinban élő nagy hazánkfiának egészségi állapotáról e héten aggodalmas hírek érkeztek Budapestre. Hál istennek, a hírek tulzottak voltak. Az erős meghülés következményei ma már elmúltak s Kossuth Lajos ismét teljes egészséggel élvezi a pompás olasz levegőt.

Földönfutó király. Milán, volt szerb király, most már lemondott a szerb állampolgárságról is és kötelezte magát, hogy fia, Sándor király, nagykorúságig szerb területre nem fog lépni.

Hírek az országból.

Ferenc Ferdinánd főherceg, Károly Lajos trónörökös főhercegnek legidősebb fia, elhatározta, hogy állandóan a magyar fővárosban fog lakni.

Tisza Kálmán, két évi hallgatás után, a mult hétfőn megszólalt a képviselőházban, hogy megvédelmezze az 1867-iki közjogi kiegyezést az ellenzék támadásaival szemben. Nagyszabásu beszéde, mely a külföldet is, és még ma is, élénken foglalkoztatja, alaposan kiábrándította az ellenzékét abból a balga reménykedésből, hogy Tisza Kálmán és hívei a kormány ellen s a suba allatt majd ő velők fognak politikát csinálni.

Az 1892. évi állami költségvetés törvényjavaslatát már letárgyalta a képviselőház pénzügyi bizottsága. A költségvetés 397,508,911 ftnyi kiadással szemben 397,528 636 ftnyi bevételt, köztülözleg 14,725 ftnyi fölösleget mutat.

Az új bankkormányzó. Kautz Gyula dr., budapesti egyetemi tanár, az osztrák-magyar nemzeti bank kormányzójává nevezetett ki. E kinevezésnek nyoma lesz az új bankjegyeken is, melyek közepére, a Moser-é helyére, ezután magyar ember neve, a Kautz-é jön. De nem ez a fő, hanem az a szerep, mely az új bankkormányzóra az új pénzérték kérdésének megoldásánál várakozik.

Aki megfogott az volt Káro, aki elbocsátott a báró, akik együtt fürjekre vadastak.

Azóta Káro — Báró — Nyasi — Missi — Tipcsi — Briki — Főzsi — Rafl — Lajbis — Hektor és még ezer kimondhatatlan nevű ember és állat keresett engem halálra, kergetett világba; de legfélelmetlenebb lett előttem a báró és a báró.

És én mindezeket a két és négy lábú tolatlan állatokat egy csufnéven »vadásznak« nevezem.

Egy van közöttük csak, aki tiszteletünket megérdemli, mert habár szenvedélyesen jár utánunk, de amilyen jó szívé, sohasem árt nekünk; pedig neki még a kutyája is valósággal »vadász.« Jutalmul reá hagyom memoárjaimat, hogy azokat emberi nyelven kozhírré tegye. Ő kért ki a Káro szájából, s habár nem is gyilkol sorra benünket életmódunkat, szokásainkat, természetünket igen jól ismeri.

Kevés ilyen jó barátunk van nekünk; mert ezernyi a mi ellenségünk. Hó, eső fergeteg, fagy, héja, kánya, sas, róka, farkas, szetter, poanter, agár, kopó, falusi komondor, lesi puskás, kopó farka és agárral vadászó frakkos banda, hivatalos vasár napi és pecsnye-jäger: mind halálos ellenségünk, nekünk, jámbor, nyárspolgári féltékenységű ártatlan nyulaknak.

Hogy mennyi üldözést kell kiállanunk, elmondom a következőkben:

Én.

Tájékoztatóul. Tisztelettel értesítjük mind azokat, kik a Zemplén-utó utóvtól elfogadták de többszöri fölszólításunk dacára sem a mult évi sem a folyó évi hátralékaikat még be nem fizették, hogy tőlük az előfizetési díjakat postai megbízás útján fogjuk beszédeni.

A Zemplén ünnepi száma példányonként 30 krajcárért nálunk még mindig megszerezhető.

Tisztelettel

A Zemplén kiadóhivatala.

Különlélek.

(Legfelsőbb adományok.) Ófelsége a király, kabinet-irodája útján, Birinszki Antal rudlyói g. k. lelkész részére 30 ftnyi, — Boreczki János agyagosi és Hramecz János czir.-bélai tanítók részére pedig 15—15 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Személyi hírek.) Matolai Etele, alispán, a mult hétfőn családijához Arco-ba visszautazott. — Margitai József dr., miniszteri titkár, Wekerle Sándor dr. kir. pénzügyminiszter öexciája kezébe Budapestre a mult kedden tette le hivatali esküjét. Az új titkár most csütörtökön foglalja el hivatalát a minisztériumban.

(Bucsuztató vacsora.) Az ujhelyi polgári olvasókör ma délután rendkívüli közgyűlést tart. Tárgya: a távozó elnök, Margitai József dr. leköszönése és helyébe új elnök választása. A kör tagjai ez alkalomból a bucsuzó elnök tiszteletére ma este a Korinkó-vendéglőjében bankettet rendeznek, hol a kör tagjain kívül, tudunkkal is, igen számosan vesznek részt.

(Az időjárás.) A hét elején esőzessel beállott vizáradást szerdán hatalmas északi szél követte, mely még tegnap sem szűnt meg végképpen s péntekre viradólag szinte orkán-erővel dühöngött. Az éjjel-nappal üvöltő szél alig ha nem halálhőrgése a télnek, vagy talán végső perbeszéde a télnek s tavasznak, mely peres felek közül, mindnyájunk öröme, az utóbbi lesz nyertes.

(Árvíz.) A hét elején rohamosan megindult áradás a Tapoly-Ondava vidékén árvizet okozott. Már az első rohamnál gyengéknek bizonyultak a védő töltések, melyek hét helyen engedtek a víz nyomásnak. A Nagy-Erdő nevezetű pusztá, mely a Tapoly-Ondava balpartján terül el, sőt nagyob darab föld, fel egészen Falkus és Terebes községéig, pár nap óta egy haborgó tenger képét mutatja. Az orkánserű széllel szövethetett vizekkel éjjel-nappal viaskodik az embererő s annyiban nem is eredménytelenül, hogy a jobb oldali gátszakadások betömésével sikerült a vizek rakoncátlanságát megfékezni. Remélik, hogy amint a szél ereje meggyengül, sikerülni fog a baloldali rések betömése is. Újabb jelentések szerint, Garany és Szürnyeg községek helyzete aggasztó; az utóbb nevezett községben már 30—40 házba be is hatolt az áradat. — A közigazgatás részéről itten Dókus Gyula főszolgabíró, amott Gaisler József br. szolgabíró vezetik a védelmet. — A felvidékről jelentik, hogy a hórétegnek átlagos magassága ottan két méteres. Szerencse, hogy az olvadás eddig még lassu volt, a lefolyás pedig egyenletes. A Bodrog és a Tisza jege már eltakarodott. — Uj hely mellett a Rongyva e héten szintén erős áradásban volt, bár a tavalyi vízállást meg sem közelítette. A Hardenberg gf. kertje fölött és a csörgői hidnál jégtörődások képződtek, hanem egy pár dinamit-patronnal sikerült a jégtáblákat felaprózni és távozásra bírni.

(Március tizenötödike.) Homonnáról írják: A helybeli, állami közepkereskedelmi iskolával kapcsolatos polgári iskola önképző köre március 15-ikét, nemzeti önértékünk felébredésének emléknapját, hivatásához méltóan ünnepelte meg. Jelen volt az iskolai ünnepeken az iskolaszék, az intézet tanári kara és az ifjúság. A megnyitó beszédet Gerecs Lajos, az intézet lelkes igazgatója mondotta, átadván a szót Nagy Lajos tanárnéknak, aki sikerült felolvasásban fejtegette a nagy nap történelmi jelentőségét. Az önképző kör egyik tagja a Talpra magyar-t, másik tagja pedig Endrődi-nek alkalmi ódáját szavalta hatásosan. Az ünnepeket a Szózat-nak igazán szívréható eléneklése rekesztette be. De nemcsak az önképzőkör, hanem Homonna lakossága is megülte a nagy nap évfordulóját. Mint minden hazafias mozgalomra, ugy erre is a kaszinó adta meg a lökést. Ugyanis este nyolc órakor közvacsora volt a kaszinó helyiségében, melyen városunk színe java részt vett. A hivatalos tősztot Szöllősy József református lelkész mondta magával ragadó, lelkesítő hangon. Cigány és jőbor mellett többen is adtak még hazafias érzelmeiknek kifejezést. Kr. — Takta-Harkány községben az ev. ref. egyház énekkara március 15-én ünnepelt rendezett. Az énekkar hazafias és vig dalokat énekelt; a helybeli ref. lelkész alkalmi felolvasást tartott, a helybeli ref. tanító pedig hazafias és vig költeményeket szavalt. Mindezt, mely a d. u. órákban történt, megelőzte reggel hálaadó istentisztelet a ref. templomban, amikor a s. lel-

kész alkalmi imádságot mondott. Este a nap emlékére, a feneketlen sárnak dacára is, az énekkar jól sikerült táncmulatságot rendezett. A tapasztalt lelkesedés arról győzte meg a szemlélőt, hogy egyszerű magyar népünkben is lángolon ég a hon-szerelem. Az öregeknek egy-egy fájdalmas sóhaja, az ifjabbaknak szeméből kisugárzó lelkesedés tüze sokat, nagyon sokat mondott annak, ki az efele jelekből olvasni tud. r. l. — Mesőlaborcson, a Kárpátok tövében, a vármegye legészakibb részén is megünnepelték a szabadság, testvériség és egyenlőség megtestesülésének, a holtak hitt édes anyja, a haza ujjaébredésének, eltemetett alkotmányunk feltámadásának napját, az 1848. évi március 15-nek 44-ik évfordulóját. A vasuti váróteremben szép számu közönség gyűlt egybe; a vacsoránál Kiss István, áll. isk. tanító mondott hazaszeretettől áthatott pohárköszöntőt a magyar nemzet ősz prófétájára: Kossuth Lajosra « Vacsora után ugyancsak Kiss István, áll. tanító tartott sikerült és élvezetes alkalmi felolvasást a negyvennégy év előtti mozgalmas időkről. Az állami iskolában is rendezett a tanító-testület hazafias gyermek-ünnepet. Az iskola épületén két nemzeti zászló hirdette a nagy napot. A gyermekek hazafias verseket szavaltak s nemzeti dalokat énekeltek; tanítójuk a gyermekek értelméhez mért beszédben ösmertette a nap jelentőségét, kitartó hazaszeretetre buzdítván a kis honpolgárokat. A követésre méltó példa nem szorul dicséretre. Sok ily gondolkozásu s hivatásu ily szépen teljesítő tanítót a felvidékeknek! r. l. — Sárospatakon a ref. főiskola ifjúsága az idén is szokott kegyelettel és lelkesedéssel ülte meg az 1848. márc. 15-iki nagy napnak, a magyar szabadság születésnapjának emléknapját. A tanítások ugy az akadémiában, mint a gimnáziumban egész napoa szüneteltek, s a főiskola épületének nyugati homlokán nemzeti lobogó hirdette a hazafias ünnepet. Az eső egész nap erősen zuhogott ugyan, de ez nem hűtötte a lelkesedést, sem a vidékieknek nem szolgált akadályul, hogy az ifjúság ünneplésére nagy számmal meg ne jelenjenek. Reggel 8 órakor hazafias istentisztelet volt a városi templomban, délután 3 óratkor pedig a főiskolai nagy imaterembe gyülekeztek a közönség, hogy együtt örüljön és lelkesedjen az ifjúsággal. A rossz idő dacára a terem zsufoltságig megtelt, sokon voltak vidékről is. A hazafias emléknap fénypontját Kun Béla jogtanár alkalmi emlékbeszéde képezte; az ő nagy politikai képzettsége, gyujtó szónoki előadása most is teljes erejében érvényesítette magát. Beszéde, mint mindenki meglepetéssel hallotta, egyuttal a sárospataki politikai működésének hattyudala volt: benne mintegy elbucsuzott a pataki közönségtől, el második s oly kedves otthonától! Ha beszédek első fele megindított, második fele, amelyben a nagy nap jelentőségét fejtegette, a 1848. márc. 15-iki eseményeket rajzolta, a magyarnak a szabadsághoz, önállósághoz való elévülhetetlen jogát bizonyította: rajongó lelkesedést keltett. Ugy az ének-, mint a zenekar szabatos előadása általános tetszést aratott, s mindegyik kénytelen volt a műsort újabb darabokkal megtoldani. Este kitünően sikerült táncmulatság fejezte be a napot; a négyeseket 40 pár táncolta.

r. l. — K. Helmecczről írják: Már jókor reggel mozsárdurrogás hirdette a nagy napot, március 15-ének felviradását. Király Helmecczről és vidékéről szép számu közönség jelent meg este a városháza helyiségében tartott lakomán. A hazafias szónoklatok sorát Balzsaházy József, a kir.-helmecczi intelligencia Nesztora, nyitotta meg, ecsetelvén a nap jelentőségét. Utána a lelkes szónokoknak egész légiója következett; közülök ki kell emelnem Komjáthy Gábor szentesi ev. ref. lelkész nagyszabásu beszédét, melylyel Kossuth Lajost éltette. A lelkesedés általános lett, mikor Farkas Bertalan, kir. aljárásbíró, erre az alkalomra irt, gyujtó hatású ódáját szavalta. Az igen szépszámu társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt hazafias dalok éneklése és cigányzene mellett. — Fájdalommal kell még fölemlitenem, hogy a hazafias ünnepeket áldozatot is követelt Szegény Rinkó János, városi kisbíró, a mozsarak egyikével oly vigyázatlanul bánt, hogy az töltésközben elsülvén, jobb kezét összeroncsolta. A szerencsétlent Ujhelybe szállították orvosi ápolás végett.

(Batyubál.) Az ujhelyi termény-tőzsde husz éves fenállása alkalmából a tőzsde tagjai és az izr. vallásbeliek előkelősége f. hó 24-én batyubált rendeznek. A tiszta jövedelmet, az ujhelyi izr. isk. szegény gyermekeket segítő egyesület és a tőzsdei könyvtár-alap javára fogják fordítani.

(Eljegyzések.) Pekáry Géza, körjegyző, e napokban jegyet váltott Vécsén Rosznány Agoston uradalmi tiszttartó kedves leányával, Bellával. — Chyzer Kálmán gyógyszerész, földink, közelebb jegyezte el Scholcs Melani kisasszonyt Lompakon. (Sopron vm.)

(Halálozás.) Kuharik János volt honvéd százados özvegyét súlyos vesztés érte. Béla nevű 14 éves fia, a Ludovika-akadémiának szépreményű növendéke, folyó hó 16-án Budapestben meghalt.

(Kéménytűz.) A f. hó 18-án dühöngött nagy szélben a Kazinczi-utcai Bernáth Elemér-féle emeletes háznak egyik kéménye kigyuladt. A kémé-

Folytatás a mellékletben.

nyek hiányos építkezése és ros volt miatt kevésben mult, hogy nagy szerencsétlenség nem történt, mivel az egyik kémény alatt végig huzódó gerenda is tüzet fogott, úgy hogy azt a tűzoltóknak kellett beoltaniok.

(Hibaigazítás.) Lapunk mult számában tévesen közöltük, hogy a főispán tiszteletére rendezett banketen *Isépy István* is jelen volt, — viszont véletlenül történt, hogy *Hlavathy József* neve a jelenlévők névsorából kimaradt. A siető kéz által és akaratlanul ejtett eme hibákat jóvátesszük.

(Szörnyű halál.) *Haburcsák Mihály*, mező laborci lako 35 éves földmívelést f. hó 11-én, a vidrányi erdőben, favágás közben egy lezuhanó bukkfa-törzs agyonütötte. Özvegye s árvája siratja a kenyérfőző apát.

(Irnoki állás.) S. A.-Ujhely város jegyzői hivatalánál évi 365 forint fizetéssel javadalmazott irnoki állás azonnal betöltendő, melynek elnyerésével az adóügyi munkálatoiban való jártasság igazolandó. Kérvények március 25-ik napjáig az előjárósághoz adandók be. Jegyzői oklevéllel bírók előnyben részesülnek. — Ugyanott, a rendőrségi osztálynál, egy jó írásu férfi, mint tollnok, 1 ft napi díj mellett alkalmazást nyerhet.

(Pöstyéni fürdőnek) leírását hozza lapunk mai száma. Olvasóink előtt bizonyára ismert már a fürdő neve. Az elmúlt évben, Magyarországon kívül, képviselve volt ott Európa csaknem minden nemzete; sőt Amerika is! A fürdő látogatottságának haladásával a fürdő, berendezés tekintetében is, igen szép emelkedésnek örvend. Most egy nagyszerű gyógyterem épült ott, amely hivatala lesz, a szórakozó hely középpontja lenni. Azok, kik e fürdőt ismerik — s ilyen van megyénkben is elég — e hirt bizonyára örvéndesen veszik tudomásul.

(A Pesti Hirlap) mindig szerez valami új meglepetés nagy és híu olvasóközönségének. Most azt közli velünk a lap szerkesztősege, hogy a husvéti számhoz egy teljes, befejezett eredeti regényt mellékel, melyet minden előfizető megkap, még azok is, akik csak április hóval lépnek az előfizetők közé s ha csak egy óra fizetnek is elő. Ugyancsak a jövő évnegyedben kezd meg *Jókai* új, egyenesen a Pesti Hirlap számára írt, *Trenk* című érdekfeszítő történeti regényének a közlését. Ha még ehhez hozzá vesszük, hogy *Mikszáth Kálmán* megkezdte a képviselőház üléséről országszerte kedvelt karcolatának írását: úgy bizvást elmondhatjuk, hogy a Pesti Hirlap, melynek két oly író, mint *Jókai* és *Mikszáth* tartoznak a rendes munkatársai közé, ma a legérdekesebb olvasmányokat tartalmazó napilap. Legérdekesebb és leggazdagabb tartalmu, különösen sok mulattató közleménnyel. (Előfizető ára különben egy óra 1 ft 20 kr., negyedévre 3 ft 50 kr., s minden naptól lehet kezdeni az előfizetést. Kiadóhivatal és szerkesztőség: Budapest, Nádor-utca 7. sz.)

(Főmunkatársunk) *Kapás Aurél*, piarista-tanár, rendfőnöke parancsának engedelmességre, szerkesztőségünk kötelekéből e mai napon kilépett. A szerkesztési integritás obediencia-ának eme tényét úgy tekintjük, amint van, t. i. egy olyan föltétel létrejöttét, mely a velünk egyetértő szellemi munkálkodást tisztelt barátunk részéről továbbra is lehetővé teszi. Nem követünk hát el sem „culpa-t sem „crimen-t a rendi „constitutio-kkal szemben, ha *Kapás Aurél* tanárt gondolatban továbbra is főmunkatársunkul tartjuk és ötöt jóvendőre is olyanul invitáljuk.

Irodalom.

József főherceg, aki minden nemes és hazafias vállalatnál intő példával jár elől, a **Magyar Góeniusz** szerkesztősege által kiadandó **Kenyér** című emléklapra nemcsak saját közleményét engedte át, hanem leányának, **Mária főhercegnőnek** is figyelmébe ajánlotta a **Magyar Góeniusz** nemes törekvését. **Mária főhercegnő** készséggel bocsátotta egyik csinos rajzát a szerkesztőség rendelkezésére. — A **Magyar Góeniusz** e fényes pazar kiállítás lap, f. hó 27-én **Kenyér** cím alatt megjelenő számával méltóan fejezi be az első évnegyedet. A **Magyar Góeniusz** **Kenyér** c. emléklapja közleményeket fog hozni **József főhercegtől**, **Jókai Mór**, **Berczik Árpád**, **Beniczky Bajza** **Lenke**, **Berzeviczy Albert**, **Tóth Lórin**c. **Degré Alajos**. **Endrődy Sándor**, **Tóth Béla**, **Váradi Antal** dr., **Komócsy József**, **Szalay Fruzina**, **Czóbel Minka**, sat. körülbelől 200—300 írótól. A **Magyar Góeniusz** előfizetése félve 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr. — A **Kenyér** című emléklap az előfizetőknek a rendes heti példányképen fog megküldetni; a nem előfizetők 1 ftert rendelhetik meg. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 14. sz.

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája, különös tekintettel Magyarországra, szakfiak közreműködésével szerkeszti **Acsády Ignác** dr. Tizenegyedik füzet. Budapest 1892. A határidő pontos megtartásával két-két hetenként jelennek meg e népszerű vállalat egyes füzetei. A mostani tizenegyedik az E. betű anyagát kezdi közölni s az E. — **Eposzok** cikkek gazdag tárházát nyújtja. A füzetet három igen becses műmelléklet díszíti. Az egyik nagy műlap az ehétő gombákat gyönyörű szines képen tünteti föl. A másik a Habsburg és a Habsburg-Lotharingiai királyi család pontos és nagy tanulmányok alapján készült családfája, mely I. Ferdinándtól egész napjainkig bemutatja a felséges uralkodóház nemzedék rendjét. Melegen ajánljuk a nagybecsű vállalatot minden magyar ember támogatásába. Olyan munkát vesz benne, mely az emberi tudás minden ágáról az egész világ, de különösen hazánk összes viszonyairól alapos de mégis könnyen érthető tájékoztatást nyújt. Összesen 40 füzetre fog terjedni; egy füzet ára 30 kr. A legcélsebb 10—10 füzetre három fájával elő-

fizetni, mely pénz az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre küldendő. Kapható különben minden könyvkereskedésben is.

A **„Vasárnapi Ujság“** március hó 13-iki száma 29 képpel, a következő tartalommal jelent meg: „A francia új ministerium.“ (Loubet, a francia új ministerelnök arcképevel.) — 1848. március 15. „Köstemény Endrődi Sándortól.“ (Roskovicz Ignác és Cserna Károly rajzával.) — A hős leány. Tót népmanc. Schöpflin Aladártól. — „Nappali sziniátság.“ Szinészistoria. Irtá Zöldi Márton. — Talpas tótok. (Képekkel.) Feszti Árpádtól. — A Kongó-vidék emberevő lakosai. Westmark Tivadar uti élményei Közép-Afrikában. (7 képpel.) — „Az 1892-iki nagy háboru.“ — Jövendőlés. (3 képpel: 1. Salzbury beszéde az angol felsőházban; 2-3. A sardiniai tenger ütözete.) — „Rossini.“ (arcképpel id. Ábrányi Kornéltól.) — „Gróf Csáky István.“ (Arcképpel.) — A nők a jövő háboruban. — „Végző egy irodalmi ügyben.“ — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyesületek: Sakkjáték; Képtalány stb. rendes heti rovalok. — Ezekon kívül a Vasárnapi Ujság e heti száma „A felvidéki inség“ cím alatt külön mellékletet tartalmaz, melyen **Mikszáth Kálmán** „Eheznek a tótok“ és **Majláth Bélának** „A felvidékről“ című cikkeit közli nyolc képpel, melyek az inséggel sújtott vidékre s azok lakosságára vonatkoznak. A **„Vasárnapi Ujság“** előfizetése negyedévre 2 ft, „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félve 1 ft 20 kr.

Fekete Madonna a címe ama regénynek, melyet **Buday Sándorné** írt és mely a „Képes Családi Lapok“ kiadásában jelent meg. A regény a nápolyi halászeletről van merítve és minden sorában észrevehető írójának világlátottsága és gazdag tapasztalata. A regény, mely a „Képes Családi Lapok“ szokásos díszes kiadásában jelent meg, bármely könyvkereskedésben és a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalában, Budapest, V. Nagy korona-utca 10. sz. 1 ftert kapható. Ez alkalommal nem mulasztjuk el felemlíteni, hogy a „Képes Családi Lapok“ előfizetői négy ily regényt kapnak egy évben, mint ingyen mellékletet, miért is a nevezett képes heti lapot legjobb lelkiismerettel ajánlhatjuk olvasóinknak. Előfizető ára: egész évre 6 ft., félve 3 ft., negyedévre 1 ft 50 kr.

Az **„Egy év a szőlőben“** című havi közlöny 2-dik számát tettük, melynek tartalma következő: „Szőlőszetünk jövője“ című első cikkében elmondja: a filloxerának ós házában levő multját, kiírhatatlanságát. — A második „A szőlők ültetése és a direkttermő“ fajokról szól, s népies irányban tanítja meg az olvasót a fajok megismerésére és tulajdonaira. — Harmadik cikkében „A szőlők fásajtására“ vonatkozó cikket folytatja és végzi be. — Ezt követi egy elmés cikk e címmel: „A parafajítás és a parafa-otógépek“ről, melyben azt mutatja ki, hogy a parafajítás szabad kézzel, gépnélkül is teljesíthető. Ösmerteti azon cégeket, hol a parafák beszeresethetők; végre „Kün a szőlőben“ cím alatt mondja el az időszerinti teendőket. Ezen havi folyóirat 2-ik száma méginkább meggyőzött bennünket arról, hogy az minden a szőlőgazda asztalán joggal foglalhat helyet. Amiért is egész lelkiismerettel ajánljuk. Ára egy évre 2 forint. Előfizetni lehet **Osmer Kálmán** szerkesztőnél Gyöngyösön.

Timkó József Kassa város tanácsosa szerkesztése alatt ily címmel jelent meg **„Buzaszemek Kassa város határából a felvidéki inségek részére“**, melynek ára 60 kr. Kapható **Warfer** Károly könyvnyomdájában Kassán, fő-utca 64. sz. Póstan 70 kr. előre beküldése után bérmentve küldik vidékre.

Egyesületi élet.

A magyarnyelveterjesztő egyesület S. A.-Ujhelyben f. hó 17-én d. u. választmányi ülést tartott, melyen főispán ömeltősága is jelen volt s az ügyek megvitatásában mindvégig élénken részt vett. A kiseddóvó iskolák 1892. évi költségvetéseinek hiánylatairól oly módon történt intézkedés, hogy a fedezet egy részéről az egyesület saját pénztárából gondoskodik, más részének fedezéseért pedig a vármegye közmívelődési alapja fölött örkődő közigazgatási bizottsághoz folyamodik, — **Varannó** részére és a s. a.-ujhelyi r. k. egyház, mint iskola fentartó részére, annak, hogy kiseddóvó iskoláját felépíthesse, emennek, hogy elemi iskoláját emeletessé bővíthesse, nagyobb összegek utalványozását kérte, illetve javasolta.

HIVATALOS RÉSZ.

46. 39 74 sz. kb. *Zemplén-megye közig. bizottságától.*

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S. a.-Ujhelyben 1892 évi február hó 23-án tartott közgyűléséből.

Olvasatott a közigazgatási bizottság f. évi 39 74. kb. sz. a hozott s az állandó választmány e folyó február hó 22-én tartott ülésében tárgyalta határozata, melyben a főpénztárnoknak az 1891. év IV. negyedéről szóló jelentésének tárgyalása alkalmából indokolt előterjesztést tesz az íránt, hogy az 1892. évre megszavazott katonabeszállásolási pótdó behajtása a változott viszonyok tekintetbe vételével megszüntetessék.

A közigazgatási bizottság határozatában s illetőleg az állandó választmány előterjesztésében felhozott indokok figyelmbe vételével, hogy t. i. a vármegye területén ez idő szerint katonaság nincs elszállásolva; hogy a szóban forgó pótdó-alapban jelenleg meglévő pénzkészlet a még behajtandó hátralékkal együtt az esetleges átvonulásokból eredhető kiadások fedezésére elegendő, továbbá hogy az adózó közönség a különben is mostoha viszonyok mellett most, midőn a phyloxera rovar a vármegye egy tekintélyes területének kiváló termelési ágát, a borászatot végképen tönkretette, a többi pótdókkal különben is nagy mérvben van terhelve, az 1892. évre kikivetett katonabeszállásolási pótdó behajtása megszüntetettik, ellenben a mult 1891. és megelőző évek a címen fenforgó hátralékok befizetése iránti intézkedések megtételére az alispán utasítattik.

Ezen határozat az alispánnak kiadatni és a

Zemplén című hivatalos közlönyben közzététetni rendeltetett.

Kmf.

Jegyzette: III-ad aljegyző.

Kiadta: *Thurászky László*

II-od aljegyző.

42/1969. sz. *Zemplén-vármegye thatosági bizottságától.*

Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S. A. Ujhelyben, 1892. évi február hó 23-án tartott közgyűléséből.

Olvasatott a nagyméltóságú földmívelésügyi ministerium folyó évi 72495 sz. a kelt intézvénye Tállya nagyközség közönségének szőlővesszők adományozása tárgyában hozza intézett kérévényére, melyben a szőlővesszők ingyen kiosztása körül követett módozatokat és a kiosztás feltételeit hozza a kérelmező közönség tudomására.

A felolvasott intézvény a „Zemplén“ című hivatalos közlönyben közzététetni rendeltetett.

Kmf.

Jegyzette: III-ad aljegyző.

Kiadta:

Thurászky László,

II-od aljegyző.

Másolat.

Földmívelésügyi m. klr. minister 72495 ex. 1891. VI/8. szám. Zemplén-vármegye közönségének S. A.-Ujhely. Tállya nagyközség előjárósága azon kérelemmel fordult hozzám, hogy részére a jelentkező szőlőbirtokosok között leendő kiosztás végett a Ripária, Portalis, Lolonis és Rupestris fajtákból mintegy 60—70 ezer darab sima és gyökeres szőlővesszőt adományozzak. Értesitem a vármegye közönsége a nevezett nagyközség előjáróságát, hogy a szóban levő szőlőfajtákból az állami amerikai szőlőtelepeken kiosztható gyökeresvesszők egyáltalában nincsenek készletben, a rendelkezésre állott viszonylag csekély sima vesszőkészlet pedig leginkább az egyesületek és testületek s hatóságok és községek által létesítendő közérdekű vessző szaporító anyatelepek céljaira vétetett igénybe. Mindazonáltal tekintettel Tállya nagyközség szőlőmívelésének kiváló fontosságára, a Franciaországból készpénzért vásárolt vesszőkészletből, a megszereshető készlet és az ország-szerte kielégítendő igények mérvéhez képest 16000 darab Ripária Portalis, 16000 darab Vitis Lolonis és 16000 darab Rupestris sima vesszőt a község szegénysorsu szőlőbirtokosai részére előjegyzésbe vétettem s ezen vesszőmennyiséget kivételesen díjtalanul fogom a község rendelkezésére bocsátani, oly kikötéssel azonban, hogy a mennyiség csak vagyontalan és oly egyének közt lesz kiosztható, akik az ültetési elömmunkálatokat kifogástalanul végezték, s hogy egy egy jelentkezőnek 1000—2000 darab sima vesszőnél több semmi szín alatt sem adható. Felhívom a vármegye közönségét, hogy ezen feltételek megtartására a folyamodó előjáróságot utasítván, a kiosztás ily értelemben leendő foganatosságát saját határhörében ellenőrizze. Budapest, 1892. január hó 27-én *Bethlen* s. k.

4605. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A vármegye hivatalos lapjában közzététetik.

S. A.-Ujhely, 1892. március 16.

alispán helyett:

Horváth h. főjegyző.

Másolat.

13631/II—3. számú Magyar királyi belügyminister. K ö r r e n d e l e t, valamennyi törvényhatóságnak. A szoros közjogi kapcsolat, mely a magyar állam és annak egy része, Horvát Szlavon és Dalmátországok között fennáll s a Magyarország és nevezett társországi között fennforgó sűrű társadalmi és gazdasági érintkezés kiválóan szükségessé teszi Horvát, Szlavon, Dalmátországok autonóm alkotmányának és közigazgatásának biztos ismeretét. Kétszeres szükség van erre a közhatalóságoknak, főleg azoknak, melyek a társországek szomszédságában fekszenek és így a horvát-szlavon hatóságokkal folytonos hivatalos érintkezésben vannak. Epen ezen okok folytán hézagot pótol irodalmunkban Goszthany Mihály dr. budapesti egyetemi magántanár és gyakorló ügyvéd tollából „Horvát-Szlavon- és Dalmátországok autonóm alkotmánya“ címen legújabbban megjelent munka, mely a társországek autonóm alkotmányi és közigazgatási törvényeinek magyar nyelvű szövegét is tartalmazván, a közigazgatási tisztviselők által, a gyakorlati szolgálat körében előnyösen használható és így a hatóságok, mint a közönség figyelmébe ajánlható. Midőn erről megfelelő intézkedés végett értesitem, egyuttal megjegyzem, hogy a munka Budapestten Révai Leó bizományában (IV. egyetem utca 1. szám) jelent meg s ára 2 ft 80 kr. Budapestten, 1892. évi márcus hó 4-én a minister helyett: *Szalavszky* államtitkár.

1044/I 892. sz. *A s. a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.*

Körölvény.

Zemplén község bírāja jelenti, hogy a község tulajdonát képező s a b.-szöghi erdőben levő

kanálison elhelyezve volt ladik a víz áradása következtében helyéről eltűnt s valószínűleg a Bodrog folyó medrébe jutott.

Felhívom a községi előjárókat, hogy a fennebb említett ladikot a község határában levő folyó vizében erélyesen nyomozzák s feltalálása esetén Zemplén község birájának szolgáltatassák át. S.-A.-Ujhely, 1892. Március 18-án.

Urbán Ferenc, tb. főszolgabíró.

A kereskedelemügyi miniszternek 1892. évi március hó 5-én 14837. sz. a kelt

RENDELETE.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XIII. t. c. 3. §-a alapján mult évi július hó 1-én 37892. sz. a kiadott rendeletnek hasonló szám és kelet alatt történt megküldése alkalmával kijelentettem, hogy a tapasztalás, melyet gonddal fogok megfigyelni, fogja mutatni, hogy a jövőben mily további intézkedések lesznek esetleg a rendelet módosítására nézve szükségesek.

Az említett rendelet életbelépése óta hozzám érkezett kérvények és jelentések lehető figyelembevételével és a szakkörök meghallgatásával az említett rendelet módosítván, az ennek helyébe f. évi március hó 20-án életbe lépő újabb rendelet azzal a felhívással küldöm meg, hogy azt kellőleg közhírré tévén, egyuttal tudomás és alkalmazkodás végett mielőbb közölje a hatósága alá tartozó azon közigazgatási hatóságokkal (1880. XXXVII. t. c. 4. §), melyek az 1891. XIII. t. c. 6. §-a szerint az ezen törvény alapján kiadott rendeletek megszegésének elbírálására hivatvák.

Budapesten, 1892. évi március 5-én.

Baross.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. 14837/1892. szám.

RENDELET.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XIII. t. c. 3. §-a alapján 1891. évi július hó 1-én 37892. sz. alatt kiadott rendelet I. II., III., IV., V., VI. pontjai alatt foglalt határozmányoknak hatályon kívül helyezésével az időközben szerzett tapasztalatok alapján azon iparnemeket, melyeknél az ipari munka az alább előadott módokat mellett vasárnapokon, valamint Szent-István király napján is végezhető lesz, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök és a földmivélsügyi miniszter ural, illetve a horvát-szlavon-dalmát bán ural egyetértőleg a következőleg szabályozom.

Végezhető lesz az ipari munka:

I. mert az üzem félbeszakítása lehetetlen:

1. az agyag-, porcellán-, majolika- és kőedényiparnál, nemkülönben a mész-, fűsz-, cement- és téglafőző iparnál, kizárólag az égetési munkák;
2. a bőriparnál a kavarási és bőrforgatási ipari munkák, de csak legfeljebb délelőtt 9 óráig;
3. a cukoriparnál a cukorgyártással és finomítással járó munkák;
4. az eczetiparnál a feltöltési és az erjedési műveletek körül végzendő ipari munka;
5. a fehéritési iparnál a chlorozási és lúgzási munkák legfeljebb délelőtti 10 óráig;
6. a kender-áztatási iparnál;
7. a keményítő iparnál;
8. a kőolajfinomító iparnál azon ipari munkarész, mely a végzendő művelet természeténél fogva félbeszakítást nem tűr;
9. a légszuszitiparnál kizárólag a légszuszit előállítására a lámpák meggyújtására és eloltására szükséges ipari munka;
10. a malmoknál az őrlési művelet;
11. a kertési iparnál a termeléssel és miveléssel kapcsolatos félbeszakíthatatlan és sürgős munka;
12. a papír, papírpép és cellulose-iparnál a félbeszakítást nem tűró munka;
13. a pótkávé és katángszárító iparban azon ipari munka, mely őszszel a répa, vagy gyökérfeldolgozására és szárítására elkerülhetetlenül szükséges;
14. a sajt készítése iparnál és
15. a szalámi gyártásnál a félbeszakítást nem tűró munka;
16. a selyem iparnál;
a) a selyemgubók bevétele s továbbítása, fajtása és gondozása körüli munkák;
b) a selyempete-készítés által igényelt munka;
17. a serfőző-, maláta és
18. a szeszipar, valamint a szeszfinomítás és élesztőgyártás, nemkülönben az élesztőnek elfuvarozása;
19. a színnyomásnál és kékfestéknél végzendő azon munkák, melyek a folytonos üzem félbe nem szakíthatása miatt szükségesek;
20. a tézta gyártásnál, a szárítással egybe kötött munka déli 12 óráig;
21. az üveggyártásnál — a mennyiben az regeneratív fűtő készülékkel üzetik, a fűtési, az üvegolvastási és üvegfúvási — félbeszakítást nem tűró munkák;
22. a vas- és acélgyárak üzemágainál mind-

azon munkák, a melyek félbeszakítást nem szenvedhetnek, jelesül a vas- és acélolvastó, kavaró finomító és csőforrasztó pestek, hengerelő művek munkái az ezekkel kapcsolatban lévő és üzemük folytonosságához szükséges összes műhelyek, a gáz- és gőzfejlesztő, szénégető, kokszegető, faaszáló pörkölő és öntözemek, a helyi szállító pályák és egyéb mellékmuveletek, valamint berendezések félbeszakítást nem tűró munkái;

23. a vegyészeti iparnál az üzem azon egyes műveletei, melyek félbe nem szakíthatók, pl. az izzó, láng- és olvasztó kemencék, ólomkamrák és retortáknál folyó munkák stb.

24. a villamos erőt, illetve áramot előállító telepeknél előforduló ipari munka;

25. a zománczott vasedény-iparnál az olvasztási, égetési és önégetési munkák;

26. borkereskedőknél, illetve raktároknál és pincészetnél a házilag végzendő sürgős javítási munkák.

(Vége köv.)

4525. sz.

Zemplén vármegye alispánjától

A 10 járási főszolgabírónak.

Tudomás, mihez tartás és a legszélesebb körben leendő azonnali közhírre vételt végett / alatt másolatban kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1892. március 12.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 14503/IV valamennyi törvényhatóságnak. Értesitem a hatóságot, hogy addig is, míg az izraelita husvétii kenyerek vasárnapokon is előállíthatása és elárúsítása iránt az 1891. évi XIII. t. c. 3 §-a alapján rendeleti uton intézkednem, f. évre megengedem, hogy az említett husvétii kenyereket vasárnapokon is éspedig egész napon át előállítani és eladni lehessen. Felhívom a hatóságot, hogy erről a hatósága alá tartozó rendőrhatalóságokat, valamint az érdekelteket is mielőbb értesitse. Budapesten, 1892. március hó 3-án Baross s. k.

4306. sz. 92.

Zemplén vármegye alispánjától.

Ezen intézvény az érdekeltek tájékoztatása céljából a vm. hivatalos lapjába közzétetik.

S.-A.-Ujhely, 1892. március 7.

Horváth h. főjegyző.

15704/VI 11. sz.

M. kir. belügyminiszter.

Körrendelet.

Mult évi február hó 22-én 13246 sz. a kelt rendeletnek kapcsán a stoósi hideg-víz-gyógyfürdő kezelésége által felajánlott az idei évadra is érvényes és 1890. évi április hó 2-én 20784. sz. a kelt rendeletben közelebb megjelölt kedvezményt az annak igénybevételét netán óhajtoknak szives figyelemzését céljából ezen a törvényhatóság emlékezetébe juttatom; megjegyezvén, hogy a vonatkozó kérvények legkésőbb folyó évi április hó 15-ig annál inkább bemutatandók, mivel az ezen határidőn túl érkező folyamodványok, csakis annyiban lesznek figyelembe vehetők, a mennyiben akkor még üres hely álland rendelkezésre.

Budapesten, 1892. évi február hó 27-én.

a miniszter helyett:

Lukács György,
államtitkár.

3139. sz.

Zemplén vármegye alispánjától

Tudomás végett a Zemplén utján közhírré teszem.

S.-A.-Ujhely, 1892. február 28-án.

alispán h.

Horváth h. főjegyző.

Másolat.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 6558/IV. szám. Valamennyi magyarországi törvényhatósághoz; továbbá az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz. Ó császári és apostoli királyi felsége Papin J. N. budapesti rumán kir. főkonsulnak kinevezési okmányát a működhetési jog legfelsőbb záradékával legkegyelmesebben ellátni méltóztatott. Felhívom tehát a törvényhatóságot (a kamarát.) hogy nevezett főkonsul urat fentebb jelzett működésében a kellő támogatásban részesítse és netalán megkereséseinek kézséggel feleljen meg. Budapest, 1892. évi február 1-én. Baross s. k. miniszter.

2975. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.

Tudomás és közhírrételt végett 10 főszolgabíró urnak kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1892. február 20-án.

alispán h.

Horváth h. főjegyző.

Másolat.

Földmivélsügyi m. kir. miniszter 6751/III 8. szám. Valamennyi törvényhatóságnak. Tudomás-vétel és a további illetékes intézkedések elrendelése céljából értesitem a törvényhatóságot, miszerint a német császári kormányhoz beérkezett, értesítése szerint a Magyarországból származó szerves marháknak Gotha város (Szászország) vághóhidjára való bevitelt megengedte. Budapest,

1892. február hó 10. A miniszter megbízásából Kovács s. k.

3721. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.

Köröztetés és eredmény esetén jelentés végett 10 főszolgabíró urnak kiadom.

S. A. Ujhely, 1892. február 28-án.

alispán h.

Horváth h. főjegyző.

Másolat.

Bodrogközi-járás főszolgabírájától 745/kig. 92. szám. Tekintetes alispán ur! A hivatalos köröztetés elrendelése végett tisztelettel jelentem, hogy Szerdahelyi Aladár ágcsernői lakos tulajdonát képező 3 éves fekete szőrű 145 cm. magas, homlokán csillaggyegyel ellátott, herélt csikaja folyó hó 23-án Ágcsernő községéből eltévedt. Király-Helmecz, 1892. február 25-én. Benosik s. k. főszolgabíró.

659. 711/k. i. sz.

A gálszécsi j. főszolgabírájától.

Köröztvények.

I.

Kudrecz János szilvás-ujfalusi lakosnak a f. évi március hó 9-ik napján Gálszécsen tartott országos vásár alkalmával haza hajtás közben egy 6-8 éves deres szőrű, fehér homlokú fekete vékony szervu riska tehene eltévedt körözése elrendeltetik.

II.

Sztankócz község birájának jelentése szerint március 12-én egy 3 éves körüli magyar fajú szürkés foltu, gazdátlan üsző tinó befogatván ezen körülmény köztudomásra hozatik.

Gálszécs, 1892. március 15.

Somossy Sándor,
szolgabíró.

GAZDASÁGI ÉRTESEITŐ.

Rovatvezető: MÁRTON MIHÁLY.

HIVATALOS RÉSZ.

10621/1892. sz. Földmivélsügyi m. kir. miniszterluml.

Hirdetés.

Szőlővesszők és (használt) szőlőkarók, amennyiben belföldi állomáson adatnak fel, az összes nyilvános szállítási eszközök, (vasutak, postahivatalok, gőzhajó-állomások stb.) által az alább felsorolt vármegyék és törvényhatósági joggal felruházott városok területére szállítási igazolványok nélkül fogadandók el és továbbítandók, és pedig:

Arad vármegye és Arad sz. kir. város, Arva vármegye, Baranya vármegye és Pécs sz. kir. város, Barsvm., Békésvm., Beregv., Borsod vm., Csanádvm., Csongrádvm. Hódmezővásárhely és Szeged sz. kir. város, Esztergomvm., Fejérv. és Szekefejevár sz. kir. város, Győr vm. és Győr sz. kir. város, Hajdvm., es Debreczen szabad kir. város, Hevesvm., Hontvm., Selmeczbánya és Béalabánya sz. kir. város, Jász-Nagy-Kun-Szolnokvm., Komáromvm. és Komárom sz. kir. város, Liptóvm., Máramarosvm., Mosonvm., Nográdvm., Budapest főváros, Kecskemévm., Sárosvm., Somogyvm., Szabocsvm., Szatmárv. és Szatmár-Németi sz. kir. város, Szepesvm., Szilágyvm., Temesvm., Temesvár sz. kir. és Versecz t. h. j. f. város, Tolnavm., Trencsénvm., Turócv. vm., Zemplénvm. és Zólyomvm., területére.

Az eddig felsorolt vármegyék területén a következő községekben szabad szőlővesszőket és használt szőlőkarókat bevinni;

Aha (Barsvm.), Barkó (Zemplénvm.), Bezi. (Györgyvm.), Bilke (Beregv.), Bódóge-Markota (Győrvm.), Bubilka (Beregv.), Csikvánd (Beregv.) Csongrád (Csongrádvm.), Czakháza (Győrvm.), Duna-Radvány (Komáromvm.), Duna-Szent-Pál (Győrvm.), Egyek (Hajdvm.), Elek (Aradvm.), Erdőtelek (Hevesvm.), Fehértó (Győrvm.), Felpécz (Győrvm.), Gálszécs (Zemplénvm.), Gáta (Mosonvm.), Gebe (Szatmárv.), Girót-Tótfalu (Szatmárv.), Gyarmat (Győrvm.) Gyula-Varsánd (Aradvm.) Hajdu Hadház (Hajdvm.), Hédervár (Győrvm.), Kapi (Győrvm.), Keresztur (Barsvm.), Kéthely (Komáromvm.), Kis-Apáti (Barsvm.), Kis Azar (Zemplénvm.), Kis és Nagy-Keresztur (Nográdvm.), Kis Fentős (Szatmárv.), Kis-Topolcsány Barsvm.), Komorzán (Szatmárv.), Kozma (Zemplénvm.), Kőpcseny (Mosonvm.), Kővár-Remete (Szatmárv.), Krivostyán (Zemplénvm.), Kurtics (Aradvm.), Mérc (Szatmárv.), Miklósfalu (Mosonvm.), Miszticze (Beregv.), Nagy-Dobos (Szatmárv.), Nagy-Vezékény (Barsvm.), Német-Járfalu (Mosonvm.), Nyírmegyes (Szatmárv.), Ó-Pályi (Szatmárv.), Orecska (Zemplénvm.), Otlaka (Aradvm.), Panyi Daróc (Nográdvm.), Parasznya (Szatmárv.), Pátfalva (Mosonvm.), Pázmándfalva (Győrvm.), Pázmándhegy Győrvm.), Pilis (Nográdvm.), Pincz (Mosonvm.), Pusztá-Hidegkut (Szatmárv.), Rajka (Mosonvm.), Ráró (Györgyvm.), Réti (Győrvm.),

Rozsály (Szatmárv.), Ság (Temesvm.), Sárköz (Szatmárv.), Siklós (Aradv.), Sövényháza (Györm.), Szakállas-Dobos (Szatmárv.), Szencse Barsvm.), Szovát (Hajduvm.), Sztára (Zemplénvm.), Tajni-Sári (Barsvm.), Tartolcz (Szatmárv.), Tild (Barsvm.), Tisza-Füred (Hevesvm.), Tisza Kürt (J. N. K. Szolnokvm.), Tisza-Várkony (Jász-Nagy-Kun-Szolnokvm.), Tornóy Pálca (Szabolcsvm.), Vállaj (Szatmárv.), Zámoly (Györm.), Zsitva-Kenez (Barsvm.) községbe.

A fent felsorolt vármegyék és törvényhatósági joggal felruházott városok területére nézve pótlólag fog intézkedés tétetni; addig az azok területére szóló szőlővesző szállítványok és használt szőlőkarók az eddigi módon csak a szállítási igazolványok mellett vehetők fel és továbbíthatók.

Budapest, 1892. február hó 28-án.

Magyar kir. földmivélségi ministerium.

Jegyzőkönyvi kivonat.

Folyó évi március 2-án Homonnán a tenyész-bika apaállatok beszerzése és elhelyezése tárgyában tartott értekezlet jegyzőkönyvéből:

2. Mely beszerzési módot látja legalkalmasabbnak az értekezlet?

Miután a felvidéki községek bikaföldekkel, rétekkel, rendes csordákkal s csordaházakkal és a bikák részére alkalmas helyiségekkel, vagy istállókkal nem bírnak; ha egyesek ezen községek közül anyagi helyzetüknél fogva beszerezhetnék is a tenyészbikákat, a fentebbieknél fogva azt egyáltalában meg nem tehetik s így e részben csakis az alábbi két mód vezethet célhoz:

1. Oly községek, melyek tenyészbika vételre és tartásra jelentkeznek, azok kérelme első sorban teljesítendő.

2. Más községekkel szemben csak azt az egy módot látja az értekezlet célravezetőnek, hogyha egyes községek kérelmére s jóállása mellett részletfizetésre adatik tenyészbika s azt a községek egyes megbízható kissebb birtokosoknak átadják; de a község a vállalkozóval kötött szerződést jóváhagyás végett a gazdasági egyesület-

nek bemutatja, s abban a hátagási díj is meg lesz állapítva; melynek maximumát az értekezlet 1 ftban állapítja meg.

Jegyzette:

Haraszthy Miklós, körelnök.

Hirdetmény.

Az 1892-ik évi tavaszi katonai lóvásár Kis-Várdán március 22-én. Tőke-Terebesen április 2-án és S.-A.-Ujhelyben április 3-án fognak megtartani.

Zemplénmegyei gazdasági egyesület.

Értesítés.

A Zemplénmegyei gazdasági egyesület és az első magyar általános biztosító-társaság a biztosítási eszmének terjesztése és az egyesület tagjainak nyújtandó díjkezelvények céljából egymással szerződésre lépve, az egyesület tisztelt tagjai ezennel fölkérnek, hogy mindenüvi biztosításait az említett társaságnál eszközöljék, annyival inkább, minthogy köztudomás szerint ezen biztosító társaság hazánkban a legszolidabb alapon áll és így teljes biztosítékot nyújt: ezenfelül pedig az egyesület tagjait nevezetes díjkezelvényben részesíti, sőt a befolyó díjakból a gazdasági egyesületnek is bizonyos évi illetéket ad, s így az egyesület jövedelmének növeléséhez hozzájárul.

A díjkezelvények, melyekben az egyesület tagjai részesülnek, a következők:

I. Tűzbiztosításnál:

- a) nád és szalmatetőzetnél . . . 20%;
- b) zsendely tetőzetnél . . . 20%;
- c) cserep tetőzetnél . . . 37 1/2%

engedményben részesíti az egyesületi tagokat.

II. Gabonakészletek, takarmány és ingóságok tüzelési biztosításánál a díjszabályzat szerinti díjakból 10%: és

III. jégkér elleni biztosítások után fizetendő díjakból 2%-től enged.

IV. Tűskárbiztosításoknál, ha azok lak és gazdasági épületekre nézve történnek, az első vagy második, ha pedig a biztosítás 12 évre terjed, az első és utolsó ingyen év engedményezettik.

Minthogy pedig oly községek lakói, mely községek mint erkölcsi testületek az egyesület tagjai, csak azon esetben részesülhetnek ezen kedvezményekben, ha az illető község tömegesen, vagyis legalább 2/3-ad részben ezen biztosító társaságnál lesz biztosítva: fölkérnek a t. körjegyző urak, hogy befolyásukkal eszközöljék, miszerint a körjegyzőségükhöz tartozó községek lakóinak legalább 2/3-da a nevezett társulatnál biztosítson. Ez esetben a körjegyző urak a községeikből befolyó és a biztosító-társaság által az egyesület részére fizetendő illetékből 10%-tőlban fognak részesülni.

5-5 A Zemplén-megyei gazd. egyesület.

A szerkesztő postája.

K. P. urnak — Rákóc. Az ön véleménye a mi véleményünk is.

P. M. urnak — N.-Raska. A késedelmezésért bocsánat. Az én rózsám... Téli est... Dal... Szekerkenőcs... Itt a kikelet... c. versek reménytelen állapotba jutottak.

F. A. urnak — K.-Halma. Megelőzte Mikrosz.

G. — urnak Gálzós. Szives ajánkozását köszönettel fogadjuk, de kérjük, jövőre kövesse azt az utasítást, hogy frissen a friset.

M. M. urnak — Velejte. A levelében jelzett kézirato kérem.

S. — P. urnak — Holyben. Mindenkinél tetszeni: lehetetlen. A hírlapiró éppen ebben leli legszebb dicsőségét, ha a rosak szorgalmasan gyalázzák. Egyébként megnyugtatóan citáljuk és figyelmébe ajánljuk önnek Lermontoff nevezetes mondását, mely Gynlay Pál fordításában így szól: »A szív, az ész, izlés, műveltség — Soh' sincs kiosztva köztünk egykép — De egy a pénz értéke mindég, — S mind ki járhatja a lapot — Jogot rá egyenlőn kapott — Hogy követeljen, szídjá, védje, — S legtöbb az ostobák beszédje...«

K. T. urnak — Bánóc. Folyamodását tessék benyújtani az alispán urhoz.

P. L. urnak — N.-Mihály. A mai számról lekészt.

Csoltóinak A szép ünnepi órában, melyet idő rövidsége miatt már ki nem szedhetünk, ez alkalommal nem gyönyörködhettek olvasóink.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.

HIRDETÉSEK.

Valódi stíriai vörösvirágú lóhere magot magyar luernát

directe e célra berendezett gépezeten aranka mentesen tisztítva, a budapesti és debreceni állami magvizsgáló állomások által arankamenteseknek nyilvánítva. Valódi directe quedlauburgi termésű oberndorfi répamagot, kitünő minőségben, jutányos árban ajánl s kívánatra mintákkal, árjegyzékkel szolgál,

KLEIN VILMOS magkereskedő Szatmárt.

Kivonatok birtokosok elismerő leveleiből:

Az öntől vett vörös lóheremag nem sokára csirázván, az őszig szépen kifejlődött, aranka nem találatott, miért is a vetőmaggal teljesen meg vagyunk elégedve stb.

Báró Edelsheim Gyula jószágfelügyelősége

A lóhere mag elég jó, tiszta, hibánélküli és minden szem mag csiraképes volt, igen meg voltam elégedve stb.

Gróf Zichy Rezső uradalma Mohorán.

A küldött lóheremag kitünő csiraképeséggel birt gyönyörűen kikelt ez évi szárazság daczára szépen bokrosodott, aranka sem mutatkozik benne az árak pedig más üzletekből ajánlott magvak áraihoz képest aránylag olcsóbbak stb.

Dobsa Lajos földbirtokos Kostyán.

A küldött lóheremagot megkaptam s örömmel értesitem, hogy a küldött áru nagyszerűség, tisztaság s szint tekintetében különösen kitünt s nekem sokkal jobban tetszik, mint a számos hozzáam érkezett vidéki és mindkét fővárosbeli magkereskedők mintái stb.

Lovag Czinner Béla uradalmi jószágigazgatója.

A küldött oberndorfi répamaggal nagyon meg voltam elégedve sőt az abból termelt répáimmal az észéki gazd. kiállításon díjjal nyertem stb.

Erdődi uradalom (Slavonia) jószágigazgatósága.

Az öntől vett lóher, luczerna és répa magokkal tökéletesen meg vagyunk elégedve.

Varannó-Csemernye, 1890. szept. 17.

Gróf Hadik Barkóczy hitbizomány gazdasági felügyelősége. Hrehuss s. k. 1-3

187. sz. kig. 892.

Árverési hirdetmény.

A körjegyzőségemhez tartozó községekben a vadászati jog az 1883. évi XX. t. cz. 3. § a értelmében 6 egymásután következő évekre, az alábbirt községek házánál nyilvános árverésen bérebe fog adatni:

- 1. Örös község vadászterülete a »Gaz« düllő kivételével folyó márcz. 23-án d. e. 10 órakor.
- 2. Nagy-Kövesd község vadászterülete folyó márcz. 23-án d. u. 3 órakor.
- 3. Karos község vadász területe folyó márcz. 24-én d. u. 3 órakor.
- 4. Kis-Kövesd község vadászterülete folyó márcz. 24-én d. e. 10 órakor.
- 5. Páczin község vadászterülete folyó márcz. 25-én d. e. 10 órakor.
- 6. Karcsa község vadászterülete folyó márcz. 25-én d. u. 3 órakor.

Kelt Nagy-Kövesden, 1892. márczius 10-én.

Knopfler Adolf. körjegyző.

1804 sz. 892.

Árlejtési hirdetmény.

A tokaji m. kir. adóhivatal helyiségein szükséges tatarozási és helyreállítási munkálatok biztosítására a s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak f. évi márczius 9-én 8201. I. 892. sz. alatt kelt rendelete folytán nyilvános árlejtés hirdetetik, az árlejtés folyó márczius hó 28-án d. e. 9 órakor a tokaji m. kir. adóhivatalnál fog megtartatni.

A teljesítendő asztalos, ács, kömüves, lakatos és szobafestő munkálatok leírása, a költségvetés, és az árlejtési feltételek valamint a szerződési tervezet alólrirt m. kir. adóhivatalnál, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

A fentebbi munkálatokra teendő írásbeli alánlatok legkésőbb f. hó 27-ig vagyis a szóbeli árlejtés határnapot megelőző nap d. e. 11 óráig alólrirt m. kir. adóhivatalnál benyújtandók, a később beérkezett írásbeli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlat bélyegezve lepecsételve és a következő felirattal ellátva nyújtandó be. »Ajánlat a tokaji m. kir. adóhivatal helyiségein szükséges tatarozási és helyreállítási összes munkálatok teljesítésére.«

Az ajánlatok benyújtásánál, a megfelelő bantpénz 34 ft 96 kr. csatolandó.

Magyar kir. adóhivatal.

Tokajban, 1892. márczius hó 14.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsolést eszű, küszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak Horgonynyal valódi!

Hirdetmény.

Egy kis városban fekvő, kellően felszerelt nyári étkező és mulató hely, fürdőhely azonnal eladó, vagy előnyös feltételek mellett bérebeadó.

Felvilágosítást e lap kiadóhivatala ad.

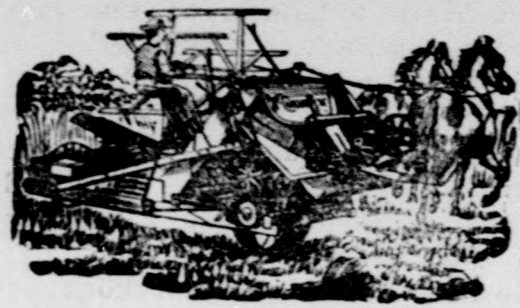
Tk. 2960. sz./891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmezi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Haas Bernát végrehajtatónak Szabó István végrehajtatást szenvedő elleni 454 ft, tőkétövelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvény-szék (a király-helmezi kir. jbiróság) területén lévő B.-Vécs község határában fekvő a bogrov-vécsi 2. sz. tjkvben 3, 4, 106, 132, 133, 136. hr. sz. a. foglalt ingatlanokból Szabó Istvánt illető 1/5 rész jutalék 100 ft kiküldési árban, a b.-vécsi 16. sz. tjkvben (32-33) (34-35) (146-147) (244-245) (350-353) (423-424) (460-461) (600-601) (665-666) (705-700) (743-744) (809-810) (851-852) (903-904) (927-928) hr. sz. a. foglalt ingatlanokból Szabó István illető 1/4) egynegyed rész jutalék 135 ft kiküldési árban, végre a b.-vécsi 65. sz. tjkvben (299-305) (498) 499/b. (616-617) és (618-619) hr. sz. a. foglalt és egészben Szabó Istvánné szül. Lázár Borbála nevében álló ingatlanokra 1071 ftban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi márczius hó 30-ik napján délelőtt 10 órakor Bodrov-Vécs község házána megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át vagyis 10 ft, illetve 13 ft 50 kr illetve 107 ft 10 krt készpénzben, avagy az 1881. LX. törv.-cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 i. m. szám alatt kelt rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényát átszolgáltatni.

Kelt Királyhelmezen a kir. járásbiróság, mint tkkvi hatóságnál 1891 évi november hó 30-ik napján.

Dr. Kálniczky, kir. aljbiró.

McCORMICK

fűkaszáló és aratógépek

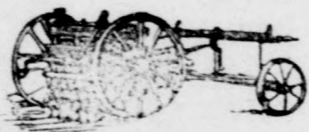
kékekötővel vagy anélkül.

A „legjobb a világon.“

Magyarországban magában, 600 darabon felül van működésben.

6-12

Kaphatók

Grosz Vilmos-nál S.-a.-Ujhely

vaskereskedés és mindennemű gazdasági gépek raktára.

HIRDETmény.

A „Nyulhoz“ címzett vendéglőben S.-a.-Ujhelyben (Rákóczy-utca 722. szám) kaphatók mindenféle finom italok jutányos árak mellett, ugymint cognac, rum, szilviorium, törköly, borovicska mindennemű likőrök, thea, sör stb. Különösen pedig **természetes állapotban** kitűnő és zamatos **fehér és vörös asztali pcesenye, szamorodni, asszu és siller borok** literenkint 40 krajczártól 5 forintig.

Ugyanott kaphatók a jelzett borok nagyban is, azaz hordó számra, a vidékre azonban csak 10 literen felőli mennyiségben szállítattik, mely borok természetes minőségéért kezességet vállal

Abonyi D. Mór.

Új üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, miszerint a helybeli főpiacson, a Haas Fülöp ur házában, a jelen kor igényeinek megfelelően berendezett **mosómód, divat-, rövid- és pipere-áru üzletet** nyitottam.

Üzletemben nagy választékban beszerezhető valódi francia divatu női- és gyermekkalap, keztűk, nap- és esernyők, legyezők illatszerek, ruhadiszek, trico derekak és blouzok, valamint férfi ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők férfi, női- és gyermek harisnyák, kézimunkához való selymek, pamutok, valamint minden e szakmába vágó czikkek, a legnagyobb választékban.

Továbbá van szerencsém értesíteni, hogy mindenféle női kalap átalakítását, valamint feldíszítését elvállalok és pontosan eszközök. E czélra egy bécsi mosómódnét hoztattam,

Miután e szakmánál hosszabb ideig nagyobb városokban működtem, tehát azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy t. vevőimet minden tekintetben kielégíthessem.

Miért is becses pártfogásokért esedezem.

Kiváló tisztelettel

Klein Samu,

divatárus.

ezelőtt: **Weisz A.**

1-3

Árverési hirdetemény.

A sajládi m. kir. közalapítványi ispánság kezelése alá tartozó, Zemplénmegyé területén levő alább jelzett bértárgyak Bodrog-Kisfaludon a m. kir. közalapítványi erdővédi lakban 1892. évi április hó 25-én délelőtti 9 órakor nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fognak adatni és pedig:

1. A hodrog-kisfaludi állásos korcsma-épület 1893. évi január 1-től 1895. év dec. 31-éig tartó időre, kikiáltási ár 125 frt.

2. A bodrog-kisfaludi határban a tanulmányalapot a Bodrog folyón megillető halászati jog 1892. október 1-étől 1895. év szeptember 30-áig tartó időre, kikiáltási ár 50 frt.

3. A bodrog kisfaludi homokbánya 1892. év október 1-étől 1895. év szept. 30-áig tartó időre, kikiáltási ár 12 frt.

4. Long község határában lévő kőpor-

bánya 1892. év október 1-étől 1895. év szept. 30-áig tartó időre, kikiáltási ár 75 frt.

Versenyezni szándékozók az árverésre meghívatnak.

Arverés alkalmával a kikiáltási árnak megfelelő 10% bánatpénz leteendő.

A bérleti feltételek Sajládón a m. kir. közalap. ispánságnál és Bodrog-Kisfaludon a m. kir. közalap. erdővédségnél betekintheők.

Utó vagy a feltételekkel elle nkező alánlatok visszautasítatnak, és el nem fogadtatnak

Oly felek, kik az uradalommal perben vannak, bérhátrálékkal tartoznak, vagy hanyag fizetésükről ismeretesek, a versenyből kizáratnak.

Kelt Sajládón, 1892. március 14 én.

1-3 **A m. kir. közalap. ispánság.**

Tisztán kölcsönösségen alapul. Részvényesei nincsenek.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

(alapítottat 1843.)

a világ legnagyobb pénzintézete

és az életbiztosítás minden nemével foglalkozik.

Összes biztosítéki alap 1891. január 1-én:

➡ **367³/₄ millió forintnál több.** ➡

Birtosítási állomány 1891. január 1-én:

➡ **mintegy 1,595 millió forint.** ➡

Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak

➡ **760 millió forintot** ➡

megaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy

➡ **210 millió forint** ➡

esupán nyereseményekre esik.

Dijtáblázatokkal és bővebb felvilágosításokkal készségesen szolgál a

VEZÉRIGAZGATÓSÁG

(Magyarország és a szomszéd tartományok számára)

BUDAPEST, BÉCSI-UTCA 5.

Kiünő gépen tisztított, a budapesti m. kir. állami vetőmag vizsgáló állomás által megvizsgált és bizonylattal ellátott teljesen aran-kamentes elsőrendű

lóheremag

kapható

Holländer Adolf és fia czégnél

2-3

Ungvárt.

RÓTH BERNÁTH

vaskereskedő gazdasági gépek raktára és bortelmelő.

S.-a.-Ujhely.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű **asszu** és **szamorodni** boraimat literenkint következő áron árusítom el:

Asszu borok árai literenkint **2 frt 20** krtól egészen **4** frtig.

Szamorodni borok ára literenkint **70** krtól egészen **1 frt 50** krig.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva maradtam

kitűnő tisztelettel.

Róth Bernáth.

Jegyzet. Ermeimet a párisi világ-, a brüssleti és a budapesti országos, a helybeli és a miskolczi gazdasági kiállításokon nyertem.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

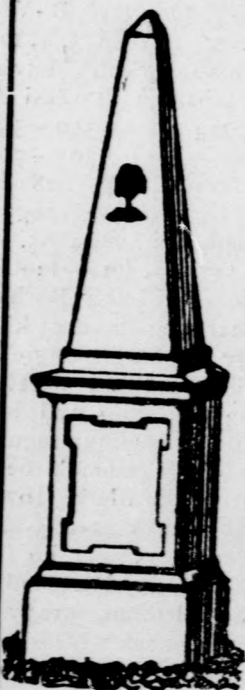
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítottok

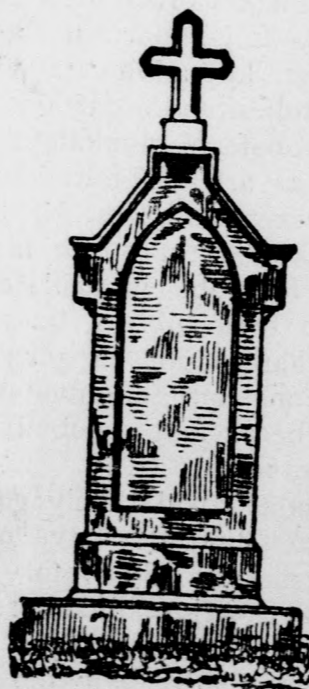
POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Sirkövek újbóli tervezése

Árnyos áron készítenek.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

7-

Megjelenik 40.000 példányban.

PESTI HIRLAP

független, szabadelvű, demokratikus napi közlöny,
naponként 16-20, ünnep- és vasárnapokon 24-28-32 oldal terjedelemmel.

→ Rendes zenemellékletek. ←

A husvétii számhoz rendkívüli kedvezményül az előfizetők számára **egész eredeti regény** lesz mel-
lékelve

JOKAI MÓR tollából a nyár folyamán **TRENK** címmel érdekesítő történeti regényt közöl a Pesti Hirlap.

Előfizetési árak: Egész évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr.

A fürdő- és utazási idény alatt egyszerű bejelentésre bárhová és bármely rövid időre utána küldetik az előfizetőnek.

☛ **Mutatványszámokat** kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

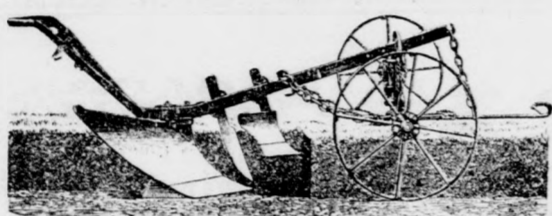
HERCZ ZSIGMOND

GÉPGYÁRA

VASÖNTÖDÉJE és KAZÁNŰHELYEI

Clayton & Shuttleworth képviselője

MISKOLCZON.

Ajánlok a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre Clayton és Shuttleworth-féle elismert kitünő

UNIVERSAL DRILL és könnyű JUNIOR DRILL sorvetőgépeket

Hegyes vidékeni vetésre:

BLANCE JUNIOR DRILL sorvetőgépeket önműködő magszekrényvel.

Kanalas es meritőkorongos szóróvetőgépeket.

A hatvani ekeversenyen ARANY ÉREMMEL kitüntetett:

DCN- és könnyebb DCL. jegyű KETTES EKÉKET

Répatermelők részére, ugyszinte a talaj megdolgozására Clayton és Shuttleworth-féle

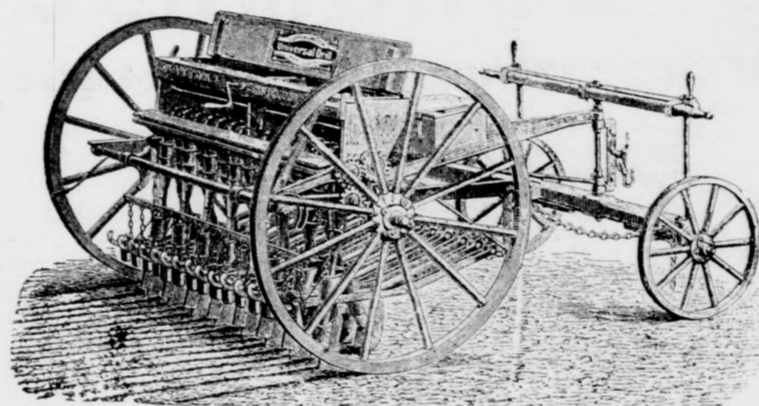
egyetemes egyes és kettős ACZÉLEKÉKET kettős vasgerendelyvel.

Továbbá boronákat, kapáló ekéket, extirpatorokat s mindenféle talajmivelési eszközöket.

Gőzmozgányok, cséplőgépek, másféle gazdasági eszközök javítását, ekék átalakítását, tüszekrények elkészítését **pontosan és jutányos**
árban eszközölöm.

2-3

☛ Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. ☛

52/V. szám. 1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a homonnai kir. járásbíró 4040 p. 891. számú végzése által Schermer Péczikné úgy is mint kiskoru gyermekei t. és t. gyámja javára Migác Jakab és neje ellen 105 ft tőke ennek 1877 évi június hó 27. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 34 ft 74 kr. perköltség követeléserejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 805-ra foglalt és becsült tehének, lovak, házi butorok, árpa, zab, gabóna, nyereg, tizedes mérleg,

széna, szalma, házi butorok, cséplőgép, rosta, szecskavágó és disznókból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak. Mely árverésnek a 716. p. 1892. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Alsó-Csebinyén végr. szentvedettek lakásán leendő eszközökre 1892. évi márczius hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Homonnán 1892. évi márcz. hó 17. napján.
Juhász Béla.
kir. bír. végrehajtó.

56. szám/1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. törvénytől 1892. évi 1232. sz. végzése következtében Dr. Fleischner Samu által képviselt Bródy Fülöp kassai kereskedő javára Goldfinger Mihály n.-mihályi lakos ellen 2203 frt 27 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1353 frt 19 kr-ra becsült különféle bolti rőfös áruk és czikkek, bolti felszerelések és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-mihályi kir. bíróság 457. 1892. számú végzése folytán 2203 frt 27 kr. tőkekövetelés, ennek 1892. évi január hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 52 frt 27 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig N.-Mihályban alperes üzletében leendő eszközökre 1892. évi márczius hó 28 és 29 napjainak délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt N.-Mihály 1892. évi márcz. hó 7. napján.
Taly Béla,
kir. járásbírósi végrehajtó.

Bor eladás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a „*kék macska*“ üzleti pincém-ből (Székely Elek ügyvéd ur házában) saját termésű és valódi hegyaljai borokat 1/2 litertől kezdve, a legnagyobb mennyiségig, a déli 11-12 és délutáni 5-6 órákban árusítom a következő árakon:

asztali bor, valódi hegyaljai literje 46 kr.
szamorodni, „ „ „ 64 kr. és
80 kr., 1 frt 20 kr. és feljebb.
asszu bor 3 frttól 6 forintig.

Tisztelettel

Bettelheim Márton,

bortermelő és vendéglős.

2-3

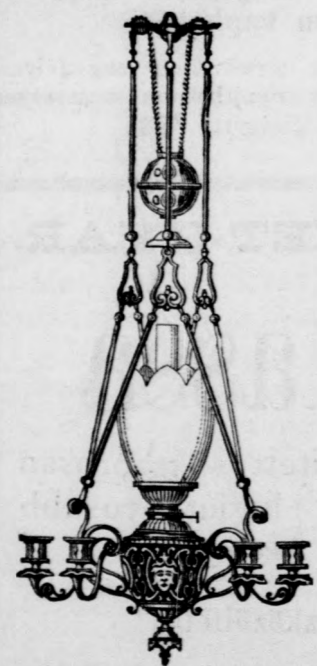
A Foncière pesti biztosító társaság főügynöksége.

SZÓLLÓSY SÁNDOR

SÁTORALJA UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát
legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár.-olaj
nagy raktára.

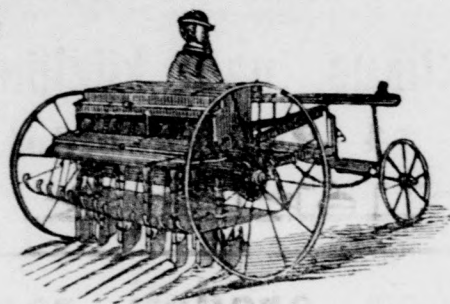
Mindennemü angol szervizek dús választékban.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Eperjesi-ut 11. sz.

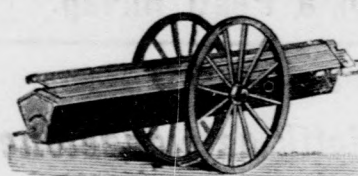
Ajánl a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett**

könnyű sorvető és szórvető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb., továbbá Baker- és magtár-rostákat, mely gyártmányainknak gépgyárunkban **állandóan jelentékeny készletet birjuk**

bizományi raktárt pedig

BEHYNA TESTVÉR uraknál **S.-a.-Ujhelyhen.**

Szállítunk továbbá saját gyártmányú s legjobb szerkezetű szeszgyár- és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivattyúkat, olajsajtókat és olajmagpörkölőket.

Elhasznált gépek, különösen

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos átigazítását, kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes árjegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

6-6

Eddig még fölülmulthatatlan.

Maager V.-féle

valódi tisztított

DORSMAJOLAJ

Maager Vilmostól, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetknél, melyknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gvarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna érni.

Egy üveg ára 1 frt, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. Kapható a gyári raktárban Bécsben III./3., Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

S.-a.-Ujhelyben: Éllássy E., Kinossy P. és Budal Ákos urak gyógyszerárában. 18-24

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútortermék

Sátoralja-Ujhelytt, a főtéren

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen berendezett

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmuló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü künő asztalos- és kárpitos-bútorok valamint fantasie- és disz-bútor s legelőgánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir, ebéd- és fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb alakban; nemkülönbön szalngarnitúrák különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes meglegedésére a legolcsóbb gyári árban szerezheti be.

Továbbá van szerencsém a nagyérdemü közönségnek b. tudomására hozni, hogy bútort vásárolni szándékozők kényelmére böhelyiségem emeletén is f. év január hó 1-től

bútor-minta-termeket

rendeztem be, hol ugyanis ebéd- és háló-szobák valamint szalonok készen és felállítva a csak gondolható legszebb kivitelben láthatók.

Számos látogatást és pártfogást kérve maradtam kiváló tisztelettel

Wilhelm Henrik.

S.-a.-Ujhely. nyomtatott a „Zemplén” gyorssajtóján.

Meghívás.

A „szerencsi szálloda részvénytársaság”

t. részvényesei

a f. é. április hó 3-án d. u. 4 órakor

a szálloda helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre

azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 10. §-a értelmében a részvények a közgyűlés tartamára, annak megtartása előtt 48 órával Herman Lajos igazgatónál lesznek leteendőek.

Tanácskozás tárgyai lesznek:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. Az előterjesztett számadások és az évi mérleg megvizsgálása és megállapítására.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.

Az igazgatóság.

Magyar általános köszen bánya részvénytársulat.

Ajánlja a t. malom, szeszgyár- és cséplőgéptuladonos uraknak, valamint szobafűtésre legjobb minőségű

centeri és királdi vegyes, akna- és darabos szenét

egész kocsirakományban minden állomásra szállítva.

Megrendelések intézendők

a magyar általános köszenbánya részvénytársulathoz

Budapest, V, váci körut 46.

Képviselők, kik a szakmában jártasak kerestetnek. Ajánlatok az igazgatósághoz nyujtandók be.

Eladó ház.

S.-A.-Ujhelyben a Kossuth utcán a 18. számú Pauliczky-féle ház, szabad kézből eladó. Tudakozódhatni Pauliczky Gyulánál Homonán. 2-3

Valódi Gyógy-malaga kivonat

a Klosterneuburgi cs. kir. bor-vegyi-elemző intézet által elismert

legjobb, valódi malaga,

mint legelőkelőbb erősítőszert, betegek, gyengélkedők, lábadozó betegek, gyermekek stb., vérszegénység és gyomorgyengeség ellen a leghathatósabb szer.

Litres és félлитres, dred-tl üvegekben, törvényileg engedélyezett védjeggyel ellátva kaphatók

VINADOR

Spanyol-borkereskedő cégégnél
Hamburg és Bécsben.

Továbbá, künőféle legfinomabb külföldi borok eredeti üvegekben, üzleti áron, s poharanként kimérve Deutsch Ignác és Magaziner Emil urak kávéházában S.-A.-Ujhelyben kaphatók.

Kérjük a t. közönséget, a törvényileg engedélyezett védjegyre ügyelni, mert csak ugy nyujthatunk kezsésséget a legkünőbb jószág s valódiságért. 6-6

MAGY. KIR. SZAB. PARKET-GYAR.

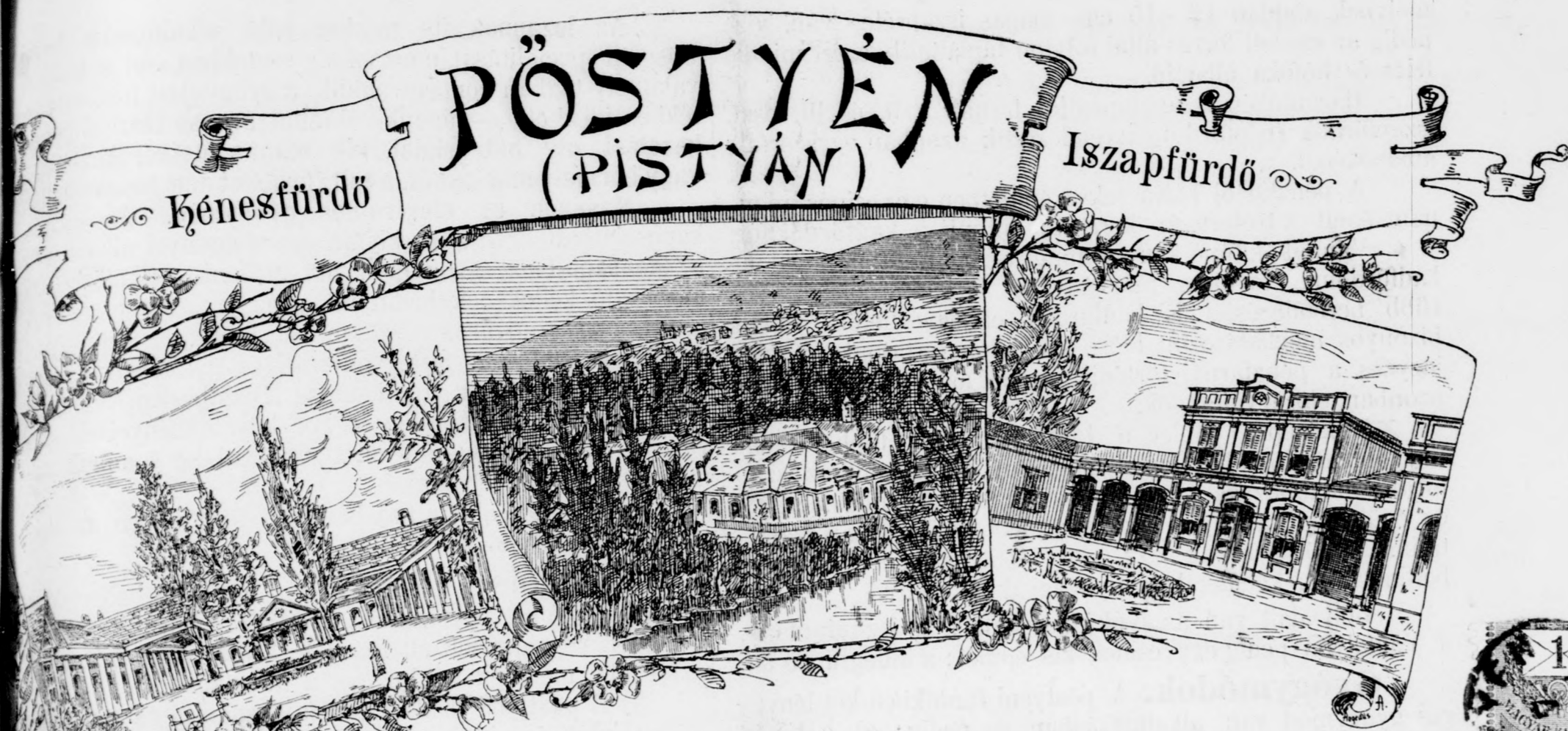
Dunkel V. K. Kassa

ajánlja kitünő száraz hegyi tölgyfából készített sokszorosán kitüntetett szalag és koczka parketáit legjutányosabb árak mellett.

8-12

A lerakást a gyár saját lerakói által is eszközölteti.

Rajzminták kívánatra bérmentesen szolgáltatnak ki.

Kiadja a
Pöstyén fürdői főbérlet.

Magyarország északnyugati részén, a Kárpátok kies völgyében Pöstyén nagyközség mellett egy feltűnő természeti jelenséggel találkozunk: a Vág folyó medrében számtalan helyen meleg kénes forrás ered, mely eredete helyén, valamint folyása mentén finom iszapot rak le.

Már évszázadokkal ezelőtt ismeretes volt e források és az iszap gyógyereje, elsőrendű orvosok méltatták azt kiváló figyelemre, mindazonáltal Pöstyén jelentősége csak e század elején jutott kellő érvényre; e jelentőségét köszöni egyrészt forrásának, melynek természetes melege (60° C.) valamint dús kén tartalma, felülmúlja a hasonló források bármelyikét is; nevezetesen azonban iszapjának, mely itt a nagyszámú források alján lerakodva, tetszés szerinti mennyiségben található s így lehetségessé vált az iszapot magát egyes adagokban (kádakban, edényekben) használatra berendezni. Ez teszi Pöstyént oly nevezetessé és mint iszapfürdőt egyetlenné, mert az iszap ily intenzív alkalmazása mellett a legnehezebb, és idült kóralakok is sikerrel gyógyítottak.

Belső berendezése Pöstyénnek nem állott arányban a természet adományával; jelenlegi tulajdonosa, gr. Erdődy Ferencz érdeme az, a mi a fürdő emelése érdekében az utóbbi években történt. Most, hogy a fürdőt teljes felvirágzásra emelhesse, azt egy új hazai vállalatnak adta bérbe hosszú időtartamra, mely kötelezve van részint átalakítások, részint új, nagy építkezések által a fürdőberendezés hiányain rövid idő alatt segíteni; e vállalat már tényleg jelentékeny átalakításokat eszközölt, s a jövőre nézve céljával tűzte ki Pöstyénben kényelem és szórakoztatás tekintetében mindent megtenni, mely azt, az első rangú európai fürdők színvonalára emelje.

Fekvése. Pöstyén (Nyitramegyében,) a Kis-Kárpátok regényes vidékén, a Vág folyó jobb oldalán fekszik, 162 m. magasságban a tengerszín felett. A fürdőhely közvetlen közelében gondozott sétányok terülnek el, gyógyuló betegek számára, míg távolabb a Kárpátok erdős regényes, hegyláncza a kirándulókra nézve bir vonzóerővel.

Eghajlata lágy és egyöntetű, szelektől teljesen ment s az időátmenetek nem gyorsak, mindez felette kedvező betegeire, mindamelllett: tekintettel arra, hogy a

meleg fürdők s utána tartó izzadás folytán épen a meghülés veszélyének vannak kitéve, igen ajánlatos, hogy a beteg meleg öltözettel lássa el magát.

Idénytartam. Mindeddig Pöstyén csak nyáron állott a közönség rendelkezésére. Az új bérlet megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a fürdő ezentúl az egész éven át, tehát télen is használható legyen. A nyári idény május 1-től október 1-éig tart; a fürdőhelyiségek ez időn túl is nyitva vannak s a télre kellően berendeztetnek. Gyógydíjak a nyári idényen kívül nem fizettetnek.

Utazás Pöstyénbe. Pöstyén, mint az osztrák-magyar államvasút vágvölgyi vonalának egyik állomása, közép Európa összes vasúti hálózataival direct közlekedő vonatokkal egybe van kapcsolva. Pozsony és Galanthánál az osztrák államvasút budapest-bécsi vonalát, Zsolnánál pedig a kassa-oderbergi vonatot érinti.

Budapestről valamint Bécsből 3¹/₂, Oderbergből (Zsolnán át) 5¹/₄ óra alatt érünk Pöstyénbe. Vonatok reggel és este indulnak. Részletes utazási programmal a főbérlet készséggel szolgál.

Minden érkező vonatonál egy és kétfogatu bérkocsik (60—80 kr.), társaskocsik (15 kr.) állanak, míg a nehéz betegek czélszerű hordágyakon, minden nehézség nélkül szállíttatnak az 5—10 percznyire fekvő községbe.

A fürdőépületek. Ezek az u. n. parkszigeten vannak elhelyezve, a park árnyas fái s kertjei közepette s a községből egy-két percznyi séta után elérhetők.

A közlekedést kitünően záró bérkocsik, továbbá kis kétkerekű hordkocsik tartják fenn, mely utóbbiak kézi erővel tolatnak s azért különösen nehéz betegek részére igen alkalmasok. Egyszeri használatuk — tekintet nélkül a lakás távolságára — 15 kr., oda és vissza 25 kr.

A fürdők három nagy épületben vannak elhelyezve; és pedig van három első osztályú medenczefürdő:

1. a tükörfürdő (a pénztártól balra)	hőfoka	30—31° R.
2. a hévfürdő		32—33° R.
3. az I. oszt. iszapfürdő	a pénztártól jobbra	33—34° R.

Az első kettő asphalt-alapzattal bir, vize naponként lebecsáttatik; az iszapfürdő a természetes forrás maga,

melynek alapján 12—15 cm. magas iszapréteg van, vize pedig az eredeti forrás által folyton táplálják, ezért mindig friss és hőfoka állandó.

Hasonlóképp iszapalapzattal bírnak a II. és III. oszt. iszapfürdők (népfürdő), berendezésük azonban egyszerűbb amazokénál.

A pénztártól balra fekvő épületben egy csinos, ujonnan épült váróterem keresztül jutunk a kádfürdőkhez.

Vannak kitűnő kényelemmel berendezett u. n. salonskádfürdők, továbbá márvány- és fa-kádfürdők egyszerűbb berendezéssel. E kádfürdők előjegyezhetők, vagyis bizonyos meghatározott időre szabadon tartatnak; az előjegyzés a pénztárnál történik, jegyek az előjegyzett időre azonban előre váltandók.

A középső épület a tagfürdő, mely több kisebb-nagyobb fürdőszobát foglal magában. Itt történik az iszap localis alkalmazása (egy-egy tagokra); az iszap-medenczéből ez épülethez vágányok vezetnek, melyeken az iszap szállítatik. A fürdőszobák egy vagy több személy számára berendezvék, kádakkal és nyugágyakkal ellátva.

Jobboldalt van az ivókút, a gépház, az iszaptartály, a Vágfolyón pedig egy csinos kis épület: a hidegfürdő áll.

Gyógymódok. A pöstyéni fürdőkben két lényeges gyógymód van alkalmazásban, és pedig: a) a hővíz és b) az iszap használata.

a) A hővíz fürdésre használtatik, de egyszersmind mint ivóvíz is nyer alkalmazást.

A víz hőmérséke a forrásnál átlag 60° C. lévén, ily állapotban fürdésre nem alkalmas, azért gőzgép segítségével hűtőmedenczékbe vezetetik s hűtött állapotban ez használtatik gyógycélokra.

A mi a fürdőgyógymódot magát illeti: ez oly annyira különböző a beteg egyénisége s a betegség mibenléte szerint, hogy erre nézve általános utasításokat nem adhatunk; fürdőink érzékenységénél fogva komolyan tanácsoljuk minden betegnek, hogy orvosaink valamelyikéhez forduljon és annak előírása szerint cselekedjék.

A hővíz mint ivóvíz, a fürdőgyógymóddal kapcsolatban használva, ennek hatását lényegesen elősegíti; legcélszerűbb, ha az ivás éhgyomorral történik és pedig fürdés után, mennyiségét az orvos határozza meg. Nem lényegtelen fölemlítenünk e helyt, hogy a víznek tapasztalt kitűnő hatása van a gyomor és bél működési zavarainál és idült garat- és gégehurutoknál is.

b) az iszap használata. A hővíz úgy eredeti helyén, mint folyása mentén, mindenütt nagy mennyiségű ásványiszapot rak le, melynek hőfoka rendszeren nagyobb a vízénél s mely a levegőn csak lassan hűl ki.

Az iszap ekkép tetszés szerinti mennyiségben nyerhető, ennek folytán lehetségessé vált az iszapot nem csak medenczefürdőkben, de külön adagokban is használatra berendezni. Ezért vált Pöstyén mint iszapfürdő oly nevezetessé, mert tudunkkal nincs Európában fürdőhely, a hol hasonló gyógyerejű iszap oly nagy mennyiségben nyeretnék és oly kiterjedt módon alkalmaztatnék, mint itt.

Az iszap az u. n. iszapfogóból, kiemeltetvén, egy a beteg testrésznél megfelelő edénybe tétetik s az előírt hőfokra lehűtetve, nyújtatik a betegnek, ki beteg tagját beléhelyezi s az orvos által meghatározott ideig benne tartja. Ugyancsak alkalmaztatik az iszap vászonba téve borogatás alakjában, a mi a hatást a test egy bizonyos pontjára koncentrálja s kevésbé izgatólag hatván, napjában többször is vehető.

Az iszapfödte testrészt lemosására a tagfürdőben vannak közös tágas helyiségek, mosdóasztalokkal s kádakkal ellátva. Alkalmassabb azonban — különösen nagyobb mennyiségű iszap használatánál — külön kádfürdőt venni e célra, mely esetben a kádak olcsóbban számíttatnak. (Árjegyzék szerint.)

Az iszapnak ily módon való alkalmazása képezi Pöstyén specialitását, mert ez oly esetekben, hol a fájdalom valamely tagban koncentrálódik, a gyógyulást fokozott mértékben idézi elő — azonkívül lehetségessé teszi a gyógykezelést oly betegeknek, kik magas életkoruknál fogva vagy bármely más okból, a telt fürdőket nem használhatják.

Massage és elektromos gyógymód. Az iszappal kapcsolatban orvosaink kiváló eredménnyel alkalmazzák a Massage-t; e gyógymód ma fürdők nélkülözhetetlen kiegészítő kellékének bizonyult, s ezért örömmel vesszük a hírt, hogy a főváros e szakmabeli kitűnőségeinek egyike: dr. Reich Miklós ur testgyógyászati és gymnastikai gyógyintézet igazgatója s tulajdonosa Budapesten, indíttatva érzi magát Pöstyénben egy a kor követelményeinek színvonalán álló Massage-intézetet rendezni be s annak személyes vezetését elvállalni.

Ugyancsak alkalmazásban van fürdőkben az elektromos gyógymód is.

Analysis. A pöstyéni víz és iszap beltartalmáról a legújabb vegyelemzést, a főberlet megbízásából, a magy. kir. vegykísérleti állomás (Dr. Liebermann Leó tanár) eszközölte, melynek eredménye a következő:

a) A pöstyéni fürdő vizének vizsgálata és elemzése:

«Folyó év október hó negyedik napján az u. n. régi forrás vizének hőmérsékét a helyszínén 60.1 Celsius fokban állapították meg; ugyanakkor a levegő hőmérséke 21.8—21.9 Celsius fok volt.

Barometer állás 750 mm.

A pöstyéni víz kénhidrogénszagú, tiszta és hosszabb állás után sem képez üledéket.

Reakciója gyengén savi forralás után gyengén alkalikus.

Fajsúly 15 Celsius foknál 1.0012. Összes szilárd anyag egy literben 180 Celsius foknál szárítva 1.315 gr. Az összes sók sulfatokban alakítva 1.365 gr.

Egyes alkatrészek egy literben:

Mészoxyd CaO	0.3150 gramm
Natriumoxyd Na ₂ O	0.1233 »
Magnesiumoxyd MgO	0.0738 »
Kaliumoxyd K ₂ O	0.0166 »
Lithiumoxyd Li ₂ O	0.0009 »
Vas	nyomok
Kénsav SO ₃	0.4860 »
Szénsav CO ₂	0.2100 »
Chlor	0.1360 »
Kovasav SiO ₂	0.0500 »
Kénhidrogén H ₂ S	0.0026 »
Kén (kötött állapotban)	0.0018 »
Phosphorsav	nyomok
Ebből le a chlornak megfelelő oxigén	0.0306 »

Atszámítás aequivalens százalékokra Than tanár szerint: Egy liter vízben foglalt alkatrészek grammokban kifejezve:

	grammokban kifejezve	aequivalens százalékok:
Calcium Ca ^{1/2}	0.2250	58.22
Natrium Na	0.0914	20.54
Magnesium Mg ^{1/2}	0.0443	19.09
Kalium K	0.0137	1.81
Lithium Li	0.0004	0.31
Kénsav SO ₄ ^{1/2}	0.5832	63.24
Chlor	0.1360	19.93
Szénsav HCO ₃	0.1970	16.81

Az elemzésnél talált alkatrészek a szokásos módon csoportosítva egy literben:

Kénnatrium	0.0046 gramm
Chlorkalium	0.0263 »
Chlornatrium	0.2000 »
Chlorlithium	0.0026 »
Kénsavas natrium	0.0316 »
Kénsavas magnesium	0.2214 »
Kénsavas calcium	0.5450 »
Ketted szénsavas calcium	0.2617 »
Ketted szénsavas vas	nyomok
Kovasav	0.0500 »
Kénhidrogen (szabad)	0.0026 »
Phosphorsav	nyomok
Szabad szénsav	0.0339 »

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including a large signature that appears to be "186. 20. 26" and other illegible markings.

Az itt felsorolt sók sulfátokká átszámítva adnak 1.35 grammot.

b) Pöstyén fürdő iszapjának vizsgálata és elemzése.

Az iszap hőmérséke a helyszínén megvizsgálva 60 Celsius foknak találtatott. Ugyanekkor a levegő hőmérséke 22 Celsius fok volt.

Az iszap friss állapotban kénhydrogént tartalmaz. Egy kilogrammhan találtatott 0.02 gramm kénhydrogén.

Az iszap víztartalma 16.51%. Egy kilogramm iszapban tehát van 165.1 gramm víz.

A 100 Celsius foknál szárított iszap összetétele egy kilogrammhan:

Kovasav SiO ₂	563.0 gramm
Timföld Al ₂ O ₃	138.2 »
Calciumoxyd CaO	83.0 »
Vasoxydul FeO	46.6 »
Kaliumoxyd K ₂ O	17.5 »
Magnesiumoxyd MgO	12.02 »
Natriumoxyd Na ₂ O	11.5 »
Szénsav CO ₂	75.1 »
Kénsav SO ₃	4.2 »
Phosphorsav P ₂ O ₅	1.3 »
Szerves anyag	49.1 »

Budapest, 1890. decz. 20. Dr. Liebermann Leó.

A víz és iszap szétküldéséről.

Dr. Liebermann tanár nyilatkozata szerint: «a szárított iszap kénsav tartalma (ez lett controllra külön mennyilegesen meghatározva) csaknem annyi, mint a közvetlen merített iszapé. Találtatott ugyanis: egy kilogrammhan 566.3 gramm kovasav.»

E tudományos vizsgálat mellett a tapasztalat is számtalan esetben bebizonyította, hogy a lehűlt vagy szárított iszap forrásvizünkben a kellő hőfokra melegítve s helyileg alkalmazva jótékony hatásából nem veszít, különösen ha betartjuk azon életmódot, mely fürdőinkben előírva van; ezért ajánlatos e gyógykezelés oly betegeknek, kik akadályozva vannak Pöstyénbe jönni, vagy a kik innét távozva utókurát óhajtanak tartani.

Megrendelések történhetnek egyenesen a főberleti irodában vagy bármely jelentékenyebb gyógyszerárban, droguistánál. Az iszap 5 és 10 kilós bádogdobozokban küldetik — megfelelő használati utasítással — a víz pedig üvegekben. Ára egy kilogramm iszapnak 60 kr.

Gyógyjavalat. Fürdőhelyünk gyógyhatásának mibenlétéről, nem akarunk azon részben még controvers magyarázatokba bocsátkozni, melyek ez idő szerint a tudományos világban uralkodnak, s melynek elbírálására magunkat hivatottaknak nem érezzük. Büszkeséggel utalhatunk a theoriák hangoztatása helyett azon fényes gyógyeredményekre, melyeket hévvizeink és a fürdőiszap alkalmazása útján elértünk.

Hogy mely esetben van javalva fürdőinknek használata, az iránt egyes esetekben bő tapasztalattal bíró fürdőorvosaink mindenkor készséges felvilágosítást nyújtanak; a mennyiben azonban a gyógyulást keresőknek némi tájékozással akarunk szolgálni, kiemeljük azon fontosabb **kóralakokat**, melyeknél Pöstyén gyógyforrásai eredményeseknek bizonyultak:

1. a **köszvény** és idült **izület-** és **izomcsúz**;
2. a **görvélykór**, nevezetesen az ízületek, csontok és mirigyek görvélyes bántalmái;
3. az **idegrendszer** bántalmái: zsábák, különösen ülidegzsába (**ischias**), **hűdés**ek, legyenek ezek külerőszak, fémmérgezés vagy egyéb gyuladások következményei;
4. a csontok, ízületek, inak, inhüvelyek és izmok **idült gyuladásai**, ezek következményei, izzadmányok, merevség, túltengések, elgennyesedés;

5. **gyomor- és bélpangások**, az aranyeres állapotok, (Hämorrhoids);

6. a **bujakór**, különösen azon alakjai, melyek a csontokban és csonthártyákban localizálódnak;

7. a nyakhártyák idült hurutjai;

8. bőrbajok (Eccem. Prurigo stb.).

Fürdőorvosok:

1. Dr. **Fodor Kálmán**, közegészségügyi tanácsos.
2. Dr. **Visnovszky József**, megyei járási- és megyei kórházi orvos.
3. Dr. **Weinberger Samu**, vasuti orvos.
4. Dr. **Alexander Zsigmond**.
5. Dr. **Vragassy Vilmos**.
6. Dr. **Neuwirth Nándor**, körorvos.
7. Dr. **Reich Miklós**, testgyógyászati és gymnastikai gyógyintézet igazgató-tulajdonosa Budapesten, ki egy hasonló intézetet vesz Pöstyénben személyes vezetése alá.

Fürdői árjegyzék.

	délelőtt 4-9 óráig		délelőtt 9-11 óráig és délután	
	frt	kr.	frt	kr.
I. Medenczefürdők.				
1. Tükörfürdő	—	.70	—	.60
2. Hévfürdő	—	.70	—	.60
3. I. oszt. iszapfürdő	—	.80	—	.70
4. II. »	—	.45	—	.35
5. III. »	—	.15	—	.10

II. Kádfürdők.

1. Salon-kádfürdő	1.30
2. Márvány	1.—
3. Egyszerű I. oszt.	— .80
4. » II. »	— .60
5. Gyermekkádfürdő	— .30
6. Kádfürdő házba szállítva	1.30

III. Tagfürdők.

1. egy adag iszap	} a közös fürdőszobába véve	— .55
2. egy iszaphorogató		— .45
3. kézi kádfürdő		— .30
4. egyszerű kádfürdő I. o. } ha egy v. több adag iszap mellé vétetik		— .60
5. » » II. o. }		— .40

Házba szállításért adagonként 20 kr. számíttatik.

Gyógydíjak.

I. osztály	Gyógydíj	Zene-díj	Szegényeknek
Egyes vendég részéről	8.—	3.50	1.—
Családoknál: a családapa részéről	6.—	2.30	— .50
Egyes hozzátartozója	3.—	1.20	— .40
Cseléd	2.—	—	— .40
II. osztály.			
Egyes vendég részéről	4.—	2.40	— .40
Családoknál: a családapa részéről	3.—	1.80	— .40
Egyes hozzátartozója	1.50	1.20	— .40
Cseléd	1.—	—	— .40
III. osztály.			
Egyes vendég részéről	1.50	— .50	— .30
Családoknál: a családapa részéről	1.—	— .50	— .30
Egyes hozzátartozója	1.—	—	— .20
Cseléd	—	—	—

Minden idegen, a ki a fürdőidény alatt Pöstyénben 3 napnál tovább tartózkodik, fürdői vendégnek tekintetik s köteles a szabályozott díjat lefizetni. Kivétel alá esnek:

1. az orvostudorok és sebészek, falusi segédlelkészek, néptanítók s vagyontalan tanulók;
2. egészséges és gyógyfürdőt nem használó 12 éven aluli gyermekek;
3. a cs. és kir. valamint kir. honvédtisztek kapitánytól lefelé;
4. szegénységi bizonyítvánnyal ellátott teljesen vagyontalan egyének.

A gyógydíjak a fürdőbizottságnál a bejelentés alkalmával fizetendők le.

Lakásviszonyok. A pöstyéni indóháztól 6—10 percz alatt érünk Pöstyén-Tepliczbe, melynek **nagy szállója** mintegy 50 kitünő kényelemmel berendezett szobát s több éttermet foglal magában.

Itt van elhelyezve a főberlet irodája is, a hol a fürdőbéli összes ügyek elintéztetnek. E nagy szállón kívül a fürdőhely legtöbb magánháza is bir kiadó szobákkal; lakásokban tehát Pöstyén nem szenved hiányt.

A főberlet a szállodán kívül a park közepén fekvő diszes «Parkvillát» és számos magánházat is saját kezelése alá vett, s így lakásokat nyújthat oly vendégeknek is, kik szállodában nem akarnak lakni. Legcélszerűbb tehát, ha a fürdővendégek megérkezéskor a vendéglő előtt szállnak le és lakás iránt a főberleti irodába fordulnak, a hol minden egyéb a fürdőt illető ügyekben is felvilágosítást nyernek.

Junius és julius hónapokban célszerű, ha a vendég megérkezéséről a főberletet előlegesen értesíti, körülbelül megadva milyen lakást kíván.

A főberleti irodában van a pöstyéni **telefon központja**, a honnét a fürdőkhez valamint az istállókhöz (kocsimegrendelés végett) hálózat vezet.

Szobaárak igen különbözök. Szobák hetenként 6 frttól feljebb kaphatók; a szegényebb osztályúak azonban olcsóbb szállást is nyerhetnek.

A főberleti szobaárak meg vannak határozva s az irodában megtudhatók. A nyári idény kezdete és végével a lakások lényegesen olcsóbbak; a téli időszakban 2—3 frtért jól fáthető szoba kapható.

Élelmezésről Pöstyénben kitünően van gondoskodva. A főberlet a nagy szállói vendéglő felett rendelkezik s kiváló gondot fordít arra, hogy a betegek egészséges jó táplálékot nyerjenek.

Étkező termek vannak az emeleten és földszinten, továbbá a nyári nyitott pavillonban.

Azonkívül számos kitünő vendéglő van Pöstyénben, hol általában á la carte étkeznek.

Az étkezési árak igen mérsékeltek, a nagy szállóban teljes pensio (reggeli, ebéd, vacsora) nyerhető 1 frt 50 krtól 5 forintig.

Magánházakban teljes pensio lakással együtt is nyerhető.

Sürgöny és postahivatal, gyógyszertár a szálloda közvetlen közelében.

Szórakozás. A szálloda szomszédságában veszi kezdetét a pöstyéni park, melynek gyönyörű lombos fái s virágkertjei a legkellemesebb sétahelyeket szolgáltatják.

E parkban fekszik a gyógyterem a kávéházzal és czukrászdával egybekötve, hol nagyszámú kül- és belföldi lapok és zongora állanak a közönség rendelkezésére; a kávéház előtt játszik naponta kétszer a parkzene is, és pedig délelőtt 10—12, délután 6—8-ig. E gyógyterem, a felszaporodott vendégek száma mellett kicsinynek bizonyulván, a főberlet egy új palotát emel, melyben a gyógyterem és számos mellékhelyiségei, azonfelül a kávéház

és vendéglő lesznek elhelyezve s zárt folyosóval a fürdő szállodával is egybekötve.

A fürdővendégek szórakoztatásairól egy **vigalmi bizottság** gondoskodik, melynek tagjai a fürdő-választmány s a fürdővendégek köréből választatnak

Ez hetenként egy táncmulatságot, továbbá tombola játszmákat, felolvasó és színi estélyeket, hangversenyeket s kirándulásokat rendez, s gondoskodik arról, hogy elsőrendű művészek a fürdőhelyen előadásokat tartsanak.

Könyvtár kettő van Pöstyénben. A parkban fekszik az állandó **szinkör**, melyben naponta 1/2 5—7-ig felváltva magyar és német előadások tartatnak.

Kirándulóhelyeket a Vág völgyének szebbnél szebb pontjai szolgáltatnak.

A közelben fekszik *Nagy-Pöstyén* község, melyhez egy gyönyörű fasor vezet; *Banka* község, melynek nemcsak szép fekvése, de jó vendéglője is vonzerőt képez. Távolabb *Moraván*, melynek régi vára megtekintésre méltó. Moravántól két órai kocsit út vezet *Temetvényre*, melynek ösromjairól festői kilátás nyílik a Vág völgyére. 1 1/2 órányira fekszik a híres *Beczkó* vára; északra a *Brunóczi* kastély gyönyörű parkjával, messzebb *Csejthe* vára, melynek érdekes romjai megerősíteni látszanak a történelmi hagyományokat. Nem kevésbé érdekes a *galgóczi grófi* várkastély, melynek gyönyörű parkja nyitva áll a közönség számára, továbbá *Lipótvár* (most orsz. fegyház) a Vág másik oldalán.

Irodalom. A pöstyéni fürdőről számos említést találunk XVI. és XVII. századbéli iratokban; ezekről bővebb felvilágosítást nyerhetni a fürdőről szóló számos monographiákban, melyek közül megemlítjük a következőket:

Justus J. Torkos 1745. — Prochaska 1818. — Walich 1821. — Tonházy 1821. — Dr. F. Scherer 1837. — M. F. Marschall 1838. — Dr. Alter 1870. — Dr. Wagner 1875. — Dr. Weinberger 1875. — Dr. Fodor Kálmán 1888.

Kérelem. Azon lényeges változások mellett, melyek Pöstyénben az elmúlt évben történtek, szükségesnek véljük különösen kiemelni azt, hogy fürdőnkben ma a szállás és ellátás tökéletesítése iránt a legszorgosabb intézkedések, a kiszolgálat feltétlen pontossága s a fürdők rendbentartására pedig a legszigorúbb rendszabályok léptek életbe; a mennyiben pedig a főberlet első törekvése: a fürdővendégeket minden tekintetben kielégíteni, felkérjük fürdőnk minden barátját, látogatóit, hogy panaszait — a berendezés hiányait, vagy a kiszolgálatot illetőleg — tudomásunkra hozzák. A fürdőórákban egy felügyelő s a fürdőmester mindig a fürdők körül van (a szolga ezek egyikét bármikor köteles előhívni), kik előforduló panaszokról rögtön jelentést tesznek, s a főberlet legszigorúbb köteletségének ismeri, ezeken segíteni.

Megrendeléseket lakások iránt vagy iszapra kérjük egyenesen hozzánk intézni; minden felvilágosítással készségesen szolgál, kívánatra prospectust küld

a „Pöstyén fürdői főberlet“

Pöstyénben.

Budapesti képviselőség:

Uj-utcza 1. szám.

Sürgőnczim:

Főberlet Pöstyén.